

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre ... 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel a Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
 2 krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

II évfolyam

BUDAPEST, SZOMBAT, 1908 JANUÁR 18

16. szám

A Hir 122. száma:

A VÉRADÓ

Tárgyalják az ujoncjavaslatot.
 A disszidensek tiltakoznak

FORRONGÁS

a házszabályrevízió miatt.
 Nyélbeütik minden áron

Le a klotürrel!

Csatasorban az ellenzék

A zágrábi botrány

Polónyi és Supilo barátkozása

Szaporodnak a disszidensek

Uray Miklós kilépett a kormány-
 pártból

Merénylet

a magyar zászló ellen

Fiumében elégette egy horvát

ÖNGYILKOS

joghallgató

Farsangi tragédia

AZ ÓZDI

rablómerénylet

Elfogták a gyilkos szökevényt

Leányrabló

cigánykaraván

Egy évig a büntanyán

A bacillusok

városa

Tifuszjárvány Kassán

AZ ARADI

háaspár drámája

Halállal küzd a rossz szellem

EZER LEÁNYFEJ

A HIR regénye

Nyolc riport

Távirat. Telefon

Megérkeztünk Chlopyba

Tehát visszajutottunk a legszegényle-
 tesebb uton oda, ahonnan tulajdonképpen az
 egész nemzeti küzdelem kiindult: megcsi-
 náljuk Bécs számára, a katonai követelé-
 sek számára a klotürt. Feladjuk az utolsó
 bástyát is, ugyanazt, amelynek a védel-
 mére, sőt a teljes kiépítésére küldte az or-
 szág a függetlenségi többséget a parla-
 mentbe. Többé nem frázis a h a z a á r u-
 l á s szava, nem példázat és nem szertelen
 beszéd, hanem reális valóság, amely meg-
 érkezett, itt van. Amibe belebukott Széll,
 Tisza, Khuen, Fejérváry a darabontjaival
 együtt, azt most megcsinálja Bécs a koalí-
 ció kormányával és a függetlenségi több-
 séggel.

Mert arról ne legyen, nem is lehet
 kétsége senkinek, hogy mindaz, amit a ház-
 szabályrevízióról irnak és beszélnek: haz-
 zugság. Válogatott, szemenszedett és elő-
 készített hazugság. Hazugság az, hogy a
 revízió a horvátok miatt kell. Lehullott
 már a lepel január elsejével a horvát ob-
 strukcióról, tudjuk azóta, hogy a kiegye-
 zést, amit olyan dühödten obstruáltak,
 mégis csak keresztül eresztették és enged-
 ték törvényynyé lenni ujesztendőre, tudjuk
 azóta, hogy a kormány bérencei voltak,
 műobstrukciót csináltak, szivességből We-
 kerléeknek és ha most Horvátország fel-
 van fordulva, ha Rauchot megdobálták,
 annak csak az az oka, hogy a Supiloék
 megvásárolt bandájának a taktikája hátra-
 felé is elsült, a horvátok épp úgy felültek
 neki, mint kezdetben a magyarok és — na-
 gyon szívesen ültek fel.

Tudjuk azt is, hogy a nemzetiségek-
 kel való ijesztgetés is hitvány hazugság.
 Hiszen éppen a horvát obstrukció alatt
 láttuk, hogy a nemzetiségeknek sem er-
 kölcse, sem ereje, sem politikai iskolázott-
 sága ahhoz nincs, hogy obstruáljanak. Éhes
 banda ez, amely hitvány koncert elhallgat,
 szervezetlen csöcselék, amely kompakt
 párt súlyával fellépni a képviselőházban
 nem tud.

Hazugság az is, hogy a revízió az ál-
 talános választójog révén beömlhető
 megbizhatatlan elemek miatt kell. Hazug-
 ság, mert ők tudják, hogy az általános vá-
 lasztójogot úgy csinálták meg, hogy az új
 képviselőházban is legyen Bécsnek mindig
 „megbizható” mamelukserége és hazugság
 azért, mert azt is tudják ők, hogy azok az
 esetleges megbizhatatlan elemek sem vol-
 nának képesek obstrukcióra, mert nem
 volna mögöttük a nemzet, amely nélkül
 pedig Magyarországon nincs obstrukció.

Hazugság mindez és az igazság csak
 egy: két év alatt Bécs egy szikrát sem vál-
 tozott, nem engedett semmit, de semmit,
 egy hajszálnyit sem a Chlopyban elhang-
 zott parancsszóból, ellenben két év alatt a

koalíció és benne a függetlenségi párt meg-
 tette azt az utat, amely odavezette a Tisza
 és Perczel dicsőségéhez. A királynak kell
 a több katona, kell a létszámemelés, a had-
 ügyi kiadások emelése, Bécsnek kell az
 összmonarkia: erre való a házszabályre-
 vízió.

Nem kell nagyon megerőltetni a koalí-
 ciónak az emlékező tehetségét, hogy eszébe
 jusson, hogy harca a katonai követelések
 miatt indult meg. Ezen kezdődött az ob-
 strukció Széll Kálmán alatt, aki belebukott
 a bécsi követelésekbe, mert nem akart ház-
 szabályrevíziót. És a katonai követelések
 keresztülérszakolására vetette fel Tisza a
 házszabályrevíziót, azok miatt csinálták
 meg a lex-Danielt és a zsebkendőszavazást.
 És a darabontok szintén a katonai követe-
 lések miatt jöttek és Nyiri, Fabricius, a
 multnak minden bűne, minden átka csak
 onnan volt, hogy letörje a nemzet tagadó
 szavát a hadsereg követeléseivel szemben.

Van-e tehát még bolond, vagy vak,
 aki keresztül ne látna ezen a hitványul szótt
 szítán és csak egy percig is kétsége volna
 arról, hogy most sem kell egyébre a klotür,
 a nemzet hangjának a torkába való
 fojtása, mint arra, hogy lezuhassák a bő-
 rünket is a több hatonáért, a hadseregért,
 az összmonarkia legbiztosabb támasztéká-
 ért, a birodalmi eszmét a panganétja he-
 gyén hordozóért.

Dehogy kell másra a házszabályrevi-
 zió. Hiszen olyan tisztán áll most már a
 dolog, mint a napsugár. Bécs egy pilla-
 natra sem tévesztette el szem elől a célját,
 amiért összeütközésbe jött a nemzettel és
 mivel nem tudta megcsinálni a katonai kö-
 veteléseket a Széll kibőjtöltető taktikájá-
 val, a Tisza erőszakoskodásával, a Khuen
 vesztegetéseivel, nem a darabontok min-
 den förtelmével sem: hozzányult a régi,
 évszázados taktikához, amely mindig be-
 vált, a — lekenyerezéshez. Egyszerűen
 megvette szöröstől-böröstől azokat, akik
 alkalmatlanok voltak neki. Mint ahogy
 megvette az Ocskayakat, a Károlyiakat és
 megvette Tisza Kálmánt. Így kell láb alól
 eltenni az okvetetlenkedő magyar embert,
 —jutott eszébe Bécsnek és nyult hozzá a
 megpaktálás nemzetrontó taktikájához.

Ha erről egy kétség lehet: álljon elő,
 aki ki meri mondani. Ha nem világos a do-
 log, akkor már tele van hintve az osztrák
 porral a nemzet szeme. De nem, lehetet-
 len, hogy felüljünk újra a négyszáz eszten-
 dős praktikának! Lehetetlen, hogy a nem-
 zet nagy küzdelme ilyen csufos véget ér-
 jen az árulók miatt! Megindul újra a harc,
 mert meg kell indulnia, de mással nem vég-
 ződhetik, csak az agyongyötört, agyonha-
 zudott nemzet igazainak a diadalával,

MEGADJUK! MEGADJUK!

Az ujoncjavaslat. Ugron a császárrért. Támadnak a disszidensek

Uj magyar vér az osztráknak

Sietnek, nagyon sietnek, pedig Bécs nem is oly türelmetlen. De ők meg akarják mutatni, hogy kiérdemelték az udvari szálítói címet. Ma az ujoncjavaslat volt soron. Ötvenkilencézer magyar fiút kínál oda a koalíció Ausztriának, anélkül, hogy bármi ellenszolgáltatást kérne. A lelkiismeret csak abban a néhány igazi függetlenségi férfiban van ébren, akik a kvótagyűlés után kiléptek a Royal-klubból. A ma fölszólalt disszidensek érveinek ereje egy-két hivatalos függetlenségűt is magával rágadott, — a vasfegyelmről megfélemlítve, helyeselték, éljenztek a hazafias, magyaros beszédét.

Lengyel Zoltán elsősorban a javaslatnak házzsabályellenes napirendű tüzése ellen kelt ki. Az elnök nem engedte meg a jogos kritikát és megvonta tőle a szót. Nagy György hatásos beszédben ostromozta a többség elvtagadó, paktumszegő politikáját. Szellőztette a hadsereg osztrák szellemét, a sok sérelmet, amely a nemzetet éri és kifejezte azt az aggodalmát is, hogy az új házzsabályok leple alatt a létszámemelést fogják becsempészni.

— Nem! — szolt itt közbe *Jekelfalussy*, aki így éles ellentétbe került gazdájával, Wekerlével. De hát ravaszul kiosztották egymás közt a szerepeket.

Nagy György tartalmas, találó kritikáját éljenzéssel fogadták a disszidensek s néhányan a kormánypartból is. Hiába, — nehéz a fájdalmat eltitkolni...

Bozóky Árpád erőteljes beszédben bizonyította, hogy a függetlenségi párt föl van mentve a kormánytámogatás kötelezettsége alól, mert a kormány nem teljesíti vállalt kötelezettségeit. Határozati javaslatot nyújtott be, hogy az ujoncjavaslatot vegyék le a napirendről és utasítsák a kormányt, hogy az önálló magyar hadsereg előkészítésére tegye meg a lépéseket. Kínosan feszengtek az ál-függetlenségek, a javaslat szíven találta az áruló kompániát.

Ugron Gábor szavaltta el most a közös hadsereg apológiáját, mintha soha életében nem beszélt volna nemzeti hadseregről. Mikor a disszidensek közbeszóltak, igen izlésszerűen így replikázott a nyugalmazott orosz-lán:

— Ne ordítozzanak az urak!

Szapannos István keményen visszautasította ezt az új mameuk-hangot.

— Ez nem parlamentbe való beszéd! Szégyen, gyalázat! — kiáltotta az ősz politikus.

Kmety Károlynak volt néhány kifogásolni valója a javaslaton, nem hajolt meg ugroni alázaattal a generalisok előtt, de aggodalmainak kifejtése után elfogadta a javaslatot.

Lengyel Zoltán volt az ülés utolsó szónoka. Kiméltlenül föltárta a függetlenségi árulás botrányait, számonkérte a rutul megapostott elveket, az elpaktált magyar vezényszót, bírálta az elosztrákosított, megrentott honvédséget és megállapította, hogy a nemzeti élet minden vonalán szomorú a visszaesés. Majd véres szatirával végezte ki a kezes Burglakájokká vedlett hajdani vezérhősöket.

— Ők mondják nekünk, hogy ordítunk, pedig senki önánuk jobban nem ordított és éppen a legfőbb ordító áll be vezérhősöknek és főkolompósnak. Aki a legjobban ordított, az fekszik legjobban hasra.

Erre fölszisszent valaki...

— Az ordítást és a front-változtatást, mikor a fölszisszantokkal és egyebekkel van kapcsolatban, nem fogadom el, — mondotta *Lengyel* és megint fölszisszent valaki...

Végül a létszámemelés és a házzsabály-

szigorítás merényletét ítélte el és nagyszabású beszédét azzal fejezte be, hogy nem szavazza meg az újabb véraldozatot. Lengyel Zoltánnak ma nagy sikere volt és ha nem áltatta volna el a bécsi mákony a függetlenségi lelkeket, riadó tapssal kísérték volna beszédét.

A képviselőház ülése

— Január 17. —

A Ház mai ülését negyed tizenegy órakor nyitotta meg *Justh* Gyula elnök.

Véradó!

Az ujoncjavaslatok tárgyalása

Az 1908. évre szóló ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása van napirenden.

Moskovitz Iván előadó: Elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Lengyeltől megvonják a szót

Lengyel Zoltán: A házzsabályokhoz kér szót. Hivatkozik a házzsabályokra és a gyakorlatra, a mely szerint az ujoncjavaslatok kivételes esetektől eltekintve, kinyomatva szétosztandók s három nap múltán tüzendők ki napirendre, nem úgy, mint jelen esetben, amikor a kormány egyszerű előterjesztésére már másnapon tárgyalásra tüzendők ki az ujoncjavaslatokat.

Elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy a Ház tegnapi határozatát nem lehet vita tárgyává tenni.

Lengyel Zoltán folytatja beszédét.

Elnök: Újra figyelmezteti, hogy nem lehet bírálni a Ház határozatát.

Lengyel Zoltán: Kéri a miniszterelnököt vegye le a napirendről a helytelenül kitűzött ujoncjavaslatokat és tüzesse később napirendre.

Elnök: Újra figyelmezteti, hogy a tárgynál maradjon.

Lengyel Zoltán: A kormány meglepetésszerűleg hozta elő az ujoncjavaslatot...

Justh Gyula elnök: Megvonom a szót a képviselő úrtól.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Azt válaszolja Lengyelnek, hogy a kormánynak nem állott módjában az, hogy a javaslatokat előbb betervezze. Sürgősen azért kérte napirendre tüzteni a javaslatokat, mert idejében akarnak soroztatni.

Nagy György az ujoncjavaslatok ellen

Nagy György: Mikor a koalíciós kormány a királyi kötött paktum alapján átvette a kormányt, megígérte, hogy nem fog semmiféle költség- vagy létszámemelésbe belemenni. Pár héttel ezelőtt mégis felemelték a kvótát, ami pedig lényeges ésszerűség volt a paktumnak. Valótlan az az állítás, hogy a közös hadsereg költségei nem emeltek. A delegáció előterjesztett költségvetés a közös katonai kiadásokban hat millió korona többletet mutat, sőt egy sereg más passzus is idézhető, melyek katonai téren újabb megterhelhetőséget jelentenek. A magyar tiszteket vissza nem helyezték, a delegációk jogos követeléseit nem teljesítették. Egyenes és határozott választ kíván a minisztertől. Az új házzsabályok szigorító leple alatt nem fogják-e a létszámemelést becsempészni?

Jekelfalussy Lajos: Nem!

Nagy György: Ugy látja, hogy a létszámfelemelés fejében felállítandó magyar honvédtüzérséget a közös tüzérségtől kimustrált ócska ágyúkkal akarják felszerelni. Nem szavazza meg a honvédség javára kért létszámot sem, mert a honvédségben nem látja az ország azon vágyainak teljesülését, amelyeket az ország felállításakor hozzáfűzött. Kérdezi, miért nem tárgyalják a közjogi követeléseket, hiszen függetlenségi többség van a kormányon. (Helyeslés.) Miért halasztják a közjogi kívánalmakat?

Hoffmann Ottó: Mert határidős a hazafiaságuk!

Bozóky Árpád: A véderő bizottság szegénységi bizonyítványt állított ki a függetlenségi pártból.

Nagy György: A javaslat címe sem felel meg magyar közjognak...

Kmety Károly: Ez igaz!

Nagy György: Hosszasan és érdekesen indokolja, miért nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Helyeslés a disszidenseknél; éljenzés a baloldalon.)

Brediceanu Coriolán (román nemzetiségű): Röviden beszélt. Nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Bozóky indítványt tesz

Bozóky Árpád: Nem fogadja el az ujonclétszám megajánlásáról szóló törvényjavaslatot. Azt hiszi, hogy azok, akiket nem elégít ki a jelenlegi javaslat, többségben vannak, most reméli, hogy a függetlenségek bensőleg ugyanazon elveket vallják, mint ő és a többi ellenzéki disszidensek. Ismerteti azon kötelezettségeket, amelyeket a függetlenségi párt az átmeneti kormány idejére vállalt. A kormány a kvóta felemelése folytán megszegte a paktumot, a kötött egyezség tehát a függetlenségi pártot nem köti már. Ezért lehet már beszélni az önálló magyar hadseregről, amelynek felállítására megérett az idő. Ellenben a házzsabályrevíziót keresztül akarják vinni. Az már bizantizmus, hogy azt a javaslatot, amely nem felel meg a bizottság véleménye szerint sem, elfogadásra ajánlják. Nyolc aláírással ellátva a következő határozati javaslatot nyújtja be:

Miután a képviselőház többségét alkotó függetlenségi és 48-as párt csak bizonyos előre megállapított feltételek mellett vállalkozott az átmeneti kormány támogatására és miután az átmeneti programba be nem illő kvótaemeléssel a függetlenségi és 48-as párt fölszabadul azon kötelezettség alól, hogy az átmeneti kormány támogatásával elveinek megvalósítását továbbra is függőben tartsa: a Ház a közös hadsereg és a haditengerészet részére ujoncjutalékot meg nem szavaz, hanem utasítja a Ház a kormányt, hogy az önálló magyar hadsereg felállítására iránt haldéktanul terjeszzen elő törvényjavaslatot.

Elfogadásra ajánlja a határozati javaslatot. Az ujoncjavaslatot nem fogadja el.

Akik védik az ujoncjavaslatokat

Ugron Gábor: Régi híve az önálló magyar hadseregnek, de a mai viszonyok között nem sürgetheti követelését, mert a katonai kérdések ki lettek kapcsolva az átmeneti idő tartamára.

Nagy György: De a kvótát felemelték!

Bozóky Árpád: Megszegték a paktumot! (Zaj)

Ugron Gábor: Ne ordítozzanak az urak!

Szapannos István (feláll a helyéről): Ugron felé! Ez nem parlamentbe való beszéd! Szégyen, gyalázat! Nem ordítok itt senki sem!

Ugron Gábor: Hosszasan beszél, védi a kormányt és az ujoncjavaslatokat. Elfogadja a törvényjavaslatot.

Kmety Károly: Nagy György kuruckodónak nevezte őt. Ő nem kuruckodik, hanem a törvény alapján áll. A kuruckodó szót sok helyen egynek veszik a forradalmár szóval...

Nagy György: Ez sem szégyen!

Kmety Károly: A maga részéről nem tartja érdemnek, hogy a nemzet érdekeit védi.

Nagy György közbeszólt.

Elnök: Nagy Györgyöt rendreutasítja. Kéri, hogy maradjon csendben, mert szigorúan fog vele szemben eljárni.

Hódy Gyula: Le kell vágatni a haját! (Derűtség.)

Kmety Károly: Nagy részletességgel ismerteti azon okokat, amelyek miatt meggyőződése és jogi felogása miatt ellenvetéseket kell tennie a javaslat ellen. Szól általában a hadseregről, majd a hadseregnek a magyar tisztektől való elállításának hibáiról. Felhívja a honvédelmi kormányt, hogy az ujoncok megajánlása nem a „közös hadsereg” hanem „az összes hadsereg magyar része” számára történjen. Reméli, hogy a legközelebbi javaslatok a nomenclatura tekintetében megfelelőek lesznek a 67-es törvényeknek. Az összes hadsereg ujonclétszáma tekintetében új kules gyanánt a két államban a védkötelesek száma szolgálgjon, ne az abszolút népesség. Reméli, hogy aggodalmait megszívlelik; ebben a reményben elfogadja a javaslatot.

Lengyel Zoltán

a klotúr és az ujoncjavaslat ellen

Lengyel Zoltán: Hangsúlyozza, hogy az elnökség megszegte a házzsabályokat, amikor ezeket a javaslatokat mára napirendre tüzték. A kormány megszegte a paktumot a kvóta felemelésével. Egymást érik a sérelmek, mialatt a delegációk Pólában pezsgőznek s beledobják a magyar milliókat az osztrák hajókról az osztrák tengerbe. Részletesen foglalkozik a katonai kérdésekkel.

Elsikkasztották a nemzeti követeléseket!

— A magyar nemzetnek az 1867: XII. t.c. szerint joga van követelni a magyar vezényleti nyelvet, zászlót. *Kmety* felszólalásával foglalkozik. A jogi helyzet más és a tényállás is más, mert ez a hadsereg nem magyar, nem közös, hanem tisztán osztrák. Kéri, hogy a jövő nemzedéket arra tanítsa, hogy a jogi helyzet nekünk ad igazat, hogy küzdjön ezért az eszméért és tanítsa azt, hogy joguk van a magyar hadsereghez. A honvédelmi miniszter ígéretet tett, hogy a katonai kérdések tekintetében több engedményt fogunk kapni, de a honvédelmi miniszter csak addig lehet miniszter, amíg csak ígéri ezeket.

Milyen a hadsereg?

— Mikor a honvédség egyenruháját megváltoztatták, magyar jellegéből kivették, igéretet tett a honvédelmi miniszter arra, hogy az egyenruha régi formájának visszaállítására lépéseket fog tenni. Azóta eltelt majd egy esztendő, de a honvédelmi miniszter egyre teszi a lépéseket. Pedig itt volna az ideje, hogy ezt az elcsúfított ruhát visszaváltoztassák legalább régi, zsinóros formájára, még akkor is, ha ez nemzeti vívmánynak lesz feltüntetve, esetleg a kvótá-emelés revánzsáért. Ez a mostani ruha rossz, kényelmetlen, csúf, a nemzeti szellemet arcucsapja. Meg kell változtatni a ruhát régi formájára. Azt sem lehet most megkülönböztetni, hogy a honvéd honvéd-e, vagy közös, vagy hogy melyik ezredhez tartozik, sőt ha sapkájukat elvesztik, ők maguk sem tudják. (Derűtlenség.) Ugy katonai, mint közgazdasági téren általános visszaesés van.

Farkasházy Zsigmond: A függetlenségi párt lejárására.

Lengyel Zoltán: Azért teszik ezt, hogy megerősítsék a központi hatalmat. Sajnálja, hogy olyan mindent megadó hangulatú delegáció ment Bécsbe. Ilyen nincs, nem volt soha, olyan beszédet elnök nem mondott még, mint Barabás Béla.

Szappanos István: Nagykőrös parancsolta neki!

Válasz Ugron Gábornak

Lengyel Zoltán: Amikor a tények így állnak, amiket senki kétségbe nem vonhat, akkor az elfelmentés hangoztatása és a nagy dikciók elmondása a vezérszónokok részéről igazán mutatós. Sajátságos dolog, amikor nekünk mondják azt, hogy itt ordítunk, pedig soha senki jobban önáluk nem kiabált és nem ordított itten. Sajátságos, hogy éppen az áll be vezérszónokoknak és főkolompónak most, aki azelőtt volt a legfőbb ordító. (Zaj.) De itt ma az a helyzet, hogy aki a legjobban ordított, az a legjobban fekszik hasra, aki pedig nem ordított, aki 67-es volt és a tulajdonhoz tartozott, az lojálisan és csendesen viselkedik. Igenis, t. Ház, itt lehet még egy bizonyos ideig és még egynehány kevés embernek ordítani. Az is valószínű, hogy ennek nem lesz pertörítés a következménye, de nem fogjuk azt elfelejteni más egyebektől eltekintve, hogy ki és mikor ette meg a békát. Lehet ordítani, lehet mindenféle szerepekre vállalkozni, de bizonyos vagyok benne, hogy az a szerep és az az ordítás, amely nem a nemzet érdekében történik, megőröli és megsejti az embert, nemcsak a saját kerületében, ahová bizonyos urak be nem teszik a lábukat, annak dacára, hogy ott önfeláldozó szegény emberek összedták forintjaikat és garasait, hogy egy elbukott embernek ingyen adjanak mandátumot a kezébe, hogy visszahozzák őt a parlamenti küzdőtérre, hanem nekünk és az ország főzvéleményének, ha valamely irányban, úgy olyan irányban kell igazságot szolgáltatni, hogy így nem lehet az elvekkkel, a meggyőződéssel játszani, így nem lehet ordítani és gorombáskodni a jó cél érdekében, így nem lehet leordítani és gorombáskodni azt, aki a jó cél érdekében megmaradt. A meggyőződést tisztelem, tiszteltem mindig az ellenpárton is, de a jobboldalon is a baloldalon való közvetlen ordítást és frontváltást, mikor az főispánsággal és egyebekkel van kapcsolatban, soha el nem fogadom! (Zaj.) Nem beszélek erről a dologról többet; én a magam részéről megcsináltam számadásomat most is, meg fogom csinálni ezután is, de mikor azt énytelen az ember látni, hogy ősz, öreg, kilencvenestendős embert, aki az embert szárnyal alá vette, apallag viselte magát vele szemben, aki abba a városba képviselőnek vitte, aklhez tehát az embert közelebbi politikai vonatkozások fűzik, leordítják és megtámadják: akkor kénytelen — és meg is tettem bizonyos mértékig — megmondani a magát.

Jön a létszámemelés!

Öt perc szünet után **Lengyel Zoltán** tovább folytatja beszédét. Részletesen szól a közös hadsereg állapotáról és kifogásolja, hogy nemcsak az engedik érvényre juttatni a magyar szellemet, hanem el is fojtják azt. **Jekelfalussy** nemrégiben azt mondta, hogy a létszámemelés kérdése szóba kerül, mielőtt alkalom lesz rá. Nos, ez alkalom itt van a házszabályrevízió képében. A házszabályrevízió azért kellett, hogy a következő országgyűlésen egy másik új házszabályrevízióval keresztülvigyék a katonai követeléseket. A hadseregről most kell megmondani az igazat.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Most már két óra van!

Lengyel Zoltán: Tovább fejtegeti érveit, majd kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot. Az ülés két órakor végződött.

„Ja, die Bedingungen bleiben!“

A király mondta 1905. szeptember 23-án

A koalíció tullicitálja a császárt

Azt is megadja, amit nem kívánt

A ragyogó emlékü nemzeti ellentállást 1905. szeptember huszonharmadikán érte a legfőbb megaláztatás. Még most is ott ég a seb a nemzet szívében. A császár ötperces kihallgatásra rendelte a Burgba a nemzet akkori vezéreit s miután közölte velük a kamarilla által megszerkesztett marsrutát, faképnél hagyta Kossuthot, Apponyit, Andrássyt, Bánffyt, Zichy Aladárt. Kirúgták őket — kiáltott föl szenvedélyesen, haragtól és bosszútól égve az ország és szent fogadalmat tettünk, hogy soha, soha nem adjuk meg, amit az uralkodói önkény követel. Leghangosabban a mostani többség vezetői tiltakoztak a darabont-gonoszság ellen, az ő szavukra hallgatott az ország és el volt készülve mindenki a megtámadott alkotmány, az elrabolt jogok önfeláldozó védelmére.

Alig múlt el két esztendő a chlopyi soha megisméltése óta. És Bécsnek, amely akkor elszánt vakmerőséggel követelt, az élébe hullott minden: kiegyezés, kvóta, ujone, rengeteg pénz és most az elfojtott szólás-szabadság. Pedig a császár sokkal szerényebb volt szeptember 23-ikán. Nem követelt ily horribilis áldozatokat. Kevésbé is beérte volna, de ez a kevés is fölháborította, fegyverbe hívta a nemzetet. Melyek is voltak ama hirhedt föltételek?

1. A katonai kérdések, amennyiben a vezényszóra és a szolgálati nyelvre vonatkoznak, amelyekre nézve engedelmények teljesen ki vannak zárva és kizárva maradnak, a programból kivételnek.
2. A pragmatikai közösség alapja teljesen érintetlen marad.
3. A 67-es alap revíziója nem egyoldalulag a korona és a nemzet által, hanem csakis a monarchia mindkét állama között fog létrehozni.
4. Kötelezettség vállalandó az iránt, hogy a költségvetés, a rendes ujoncoszás, a kereskedelmi szerződések megszavaztatnak.
5. Kötelezettség vállalandó az iránt, hogy azon katonai szükségletek költségének fedezete, amelyeknek az 1904. és 1905. évekre eső részösszegeit az utolsó delegációk megszavazták és egy, a kétféle szolgálton alapuló véderőtörvényjavaslat megszavaztatik.

Ezután Goluchovszkyhoz küldte a király az öt vezért. Mikor Bánffy megkérdezte, hogy a föltételek maradnak-e, a király így válaszolt:

— Ja, die Bedingungen bleiben!

Ezekre a követelésekre mondotta **Kossuth** Ferenc az audiencia után:

— Megmondtuk Goluchovszki külügyminiszternek, hogy a király által előadott föltételek, amelyek árán a parlamenti többség kormányra juthat, nem egyeznek a többség programjával, meggyőződéssel és a választóktól nyert mandátummal.

Pedig szó se volt a darabontok szerkesztette föltételekben a fölemelt kvótáról, az ujonclétszám szaporításáról és a parlamenti szájkosárról. A vezérlőbizottság szeptember 25-én válaszolt az ötperces üzenetre. Határozatában „megbotránkozással kárhatalja“ azokat, kik a király ő felségének ily irányban adtak tanácsot és teljes meggyőződéssel helyesli, hogy a meghívott államférfiak a király ő felsége által kiadott pon-

tozatokat, mint az alkotmányba ütközöket további tárgyalásra alkalmatlanoknak nyilvánították. Ugron Gábor vezércikkben lázadt föl az ellen, hogy Ausztria beleegyezésétől teszi függővé a császár Magyarország jogát a vámterület kérdésében. „Az osztrák politikát — írta akkor — gyűlölni az egész világ, és gyűlölni fogjuk, amíg el nem pusztul a gyáva, alattomos, hazug, gonosz és erőszakos emberek lelkében.“

Mily dicsőségesen nagy igazsága volt a nemzet akkori vezéreinek. És mily lesújtóan nagy ma az ő árulásuk, gyaláztatuk. Tullicitálták a császárt, tul a legvérmesebb osztrák generálisokat, tul az örvöngő cészárok legvakmerőbb álmait is: béklyókba verik a nemzetet, kiszolgáltatják Ausztriának a parlamentet, leigáznak minden erőt, tudást, jogot, életet, hogy aztán Wekerle diadalmasan mondhassa a Burgban:

— Magyarország alkotmánya felséged lábai előtt hever.

Mire a császár így fog szólni:

— Hála Kossuth Ferencnek, nem élttem hiába.

Polónyi Supilónál

Lovranától Fiuméig

Zágrábban lezajlottak a véres botrányok és a rendőrség keresi az igazatókat, akik üszköt dobáltak az elbolondított nép közé és valóságos forradalmat csináltak az utcán. A nyomozás alighanem helytelen irányban folyik, mert **Polónyi** Gézaról eddig semmit sem olvastunk, pedig az ő sötét keze lóbálta meg itt is az első kanócot. Polónyi heteken keresztül Lovranában tartózkodott. Itthon a lelkébe szedett egy esomó olcsó örömet a Heltai-féle pör bírósági tárgyalásán és a Saskörben, aztán a mámoros izgalmak kipihenésére elutazott a tenger mellé. Nyugta azonban itt sem volt. Érezte, hogy közel van Fiume, ahol nemrég összekonspirálta Supiloval a szégyenletes rezolúciót, hajóra ült tehát és meglátogatta Supilót, hogy ezt a mindeure kapható, elvetemült horvátot fölbérelje Magyarország ellen. Előbb báró Rauch Pál kinevezését akarta megakadályozni, majd amikor ez nem sikerült, kilátott Supilót, miképpen lehetne csuffá tenni az új bán zágrábi fogadtatását és újra ráuszítani a lázadó csöcseléket Magyarországra. Megbízható emberek, ott a tenger partján üdülő magyarok tudják, milyen gyakran jött-ment ez a nyughatatlan ember, hányszor kereste föl Supilót, aklivel együtt főzte a sötét terveket. Az események megmutatták, hogy a konspirálásnak megvolt az eredménye. Ugyanazon a gyönyörű tengerparti üdülőhelyen, ahol tavaly éppen ezidőtájt Lueger szötte a Grossösterreich álmait, most Polónyi sötét keze emelkedett föl a magyar nemzet ellen. Szerencsére ismert kéz, amely rég lehanyatlott az erkölcsi magaslatról. Legfőbb kiesinyes fordulatokra képes már, amikkel a kormánynak akar kellemetlenkedni, de a nemzet ügye ellen helyez el petárdákat.

Marakodás a klotür körül

Támadják Andrásst

A Kormány a permanens ülések tervét elejtette. Követelik a Katonai Kérdések kikapcsolását. Folyik a nagy tanácskozás. Szentiványi félti a függetlenségi többséget. Lesben a nemzetiségi falka

Fejtelenség a Royal-klubban

A szájkosár-merénylet nem megy oly simán, mint a hogy Wekerle és miniszter-társai szeretnék. Csatasorba lépnek a gyalázatos házszabályrevízió ellen a disszidens függetlenségi képviselők, azonkívül a párt-könnyűiek, kik hazafutni és becsületbeli kötelességüknek ismerik, hogy a nemzet egyetlen alkotmánybiztosítóka ellen tervezett orvátamadást visszaverjék. Ma ötödfél órán keresztül tanácskoztak a koalíciós pártok vezérpolitikusai a revíziós-javaslaton és több oldalról megtámadták a tervezetet. *Szentiványi Árpád* — ki arkon-bokron követi a kormányt — a függetlenségi párt többségét féltette, kiemelve, hogy a koalíciós kormány működése a *negyvennyolcas-párt lejárulásait fogja eredményezni*. Meglepő, hogy Szentiványit épp most furdalja a lelkiismerete, ámbár szép dolog ez, mint a hogy általában szép a megtérés. De furesa, hogy mindenért Andrassy Gyula grófot okolja, holott a kvótaemeléskben és a rossz kiegyezésben Szentiványi és elhagyott vezére, *Apponyi* épp oly bűnös, mint Andrassy. E tekintetben a koalíció tagjai között nincs kivétel.

Andrassy különben, aki mindig nyugodt és kimért, ezuttal haragos kedvében volt és Szentiványinak válaszolva, nagyon kellemetlen igazságot vágott az öreg ur fejéhez. Azt ugyanis, hogy a *híres november tizenhét után* sokkal kevesebb skrupulózitással védte Szentiványi a züllött szabad-elpárt hazafiatlan politikáját, mint a mily nagy skrupulózitással most a függetlenségi párt többségét félti. Ez a kínos megjegyzés annál inkább fáj, mert igaz. Egyébként nagyban alkudoztak a konferencián és többben a *közös ügyeknek a házszabályrevízióból való kikapcsolását követelték*. A függetlenségi párt egy része is e mellett van, még pedig azért, mert ezáltal Andrassy megbuktatását remélik. Fáj a foguk egy miniszteri bársonyszékere.

Wekerle portékáján alkudoznak

Enged a Kormány!

Az uralkodó koalíció vezető politikusi ma délután folytatták a vitát a kormány házszabálymódosító tervezete fölött. Délután négy órakor nyitotta meg az értekezlet *Justh* Gyula elnök és fölkerlte az értekezleten megjelenteket, hogy szóljanak hozzá általánosságban a revíziós javaslatához.

Lejáratják a 48-as pártot

Elsőnek *Szentiványi* Árpád jelentkezett szó-lásra. Ő maga is elismeri, — mondta — hogy a házszabályok módosítására szükség van, de *vigyáznunk kell, hogy ez a koalíció összetartását ne érintse*. Támadja *Andrásst* és szemrehányást tesz a kormánynak, hogy mindent, a mi népszerűtlen, a függetlenségi párttal intéztek el. Azt hiszi, arra megy az egész, hogy a függetlenségi pártot lejárassák. A házszabálymódosítást ko-

rántsem olyan mértékben kell megcsinálni, amint tervezik. Ilyen javaslattal a függetlenségi párt el fogja veszíteni a többségét.

A Katonai Kérdések

Kmetz Károly indítványt tesz, hogy a *katonai ügyeket* és az Ausztriával való közös dolgokat a házszabályrevízió intézkedési köréből kikapcsolják ki.

Székely Kálmán polemizál Szentiványi Árpáddal és újból hangsúlyozza, hogy a házszabályrevíziót meg kell csinálni, úgy amint a kormány tervezi.

Gaál Gaszton magáévé teszi *Kmetz* felfogását, azonkívül azt kívánja, hogy nemzeti szempontból oly garanciális intézkedések tétessenek, hogy az esetleges harc lehetősége megmaradjon.

Drága szolidaritás

Thaly Kálmán tiltakozik a permanens ülések behozatala ellen. Szentiványinak megjegyzi, hogy a koalíció egységes és eddig csak egy ízben zavarták meg a szövetkezett pártok harmóniáját. Ez a nagykárolyi képviselőválasztás körül folytatott kertes-hadjáratban fordul elő, de az ellentétek már elsimultak. (Derűltség.) A revíziót föltétlenül kívánja.

Szencsényi György azt kívánja, hogy az új házszabályok a jövő országgyűlésen lépjenek érvénybe. Kérdést intéz a belügyminiszterhez a választási jog dolgában.

Simonyi-Semadom Sándor helyesnek tartaná, ha a módosított házszabályok már a most folyó ülészakban mindeure érvényvel bírnának.

Andrassy visszavág

Andrassy Gyula gróf belügyminiszter Szentiványival szemben azt állítja, hogy a házszabályrevízió a függetlenségi párt majoritását örökre megerősíti. Mindeure kell a revízió, kikapcsolásokat nem lehet csinálni. A választói reformról szólva azt mondja, hogy az új törvény olyan lesz, hogy a nemzeti szupremáciát föltétlenül biztosítja. Ami pedig *Szentiványi* buzgóságát illeti, hát esodálkozását fejezi ki, hogy annyira skrupulózus a most fölvetett kérdésben, holott ő *november tizenhét* után sokkal kevesebb skrupulózitással védelmezte a szabadelpárt álláspontját.

Justh Gyula hosszabb beszédben határozottan állást foglal a revízió terve mellett. Védekezni kell a nemzet ellenségeivel szemben.

Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter szerint is lehetlenné kell tenni, hogy a nemzet ellenségei minduntalan akadékoskodjanak. Ne tegyék azonban lehetlenné a nemzeti ellenállást. Ilyen természetű módosítást kíván fölvenni a javaslatba.

Fuccs — permanens ülés!

Wekerle Sándor miniszterelnök indítványozza, sorolják föl taxative azokat a kérdéseket és javaslatokat, a mikre a tárgyalás alatt levő házszabálymódosítást vonatkoztatni akarják.

E kérdés fölött, vagyis hogy az új házszabály mikor lépjen érvénybe, az értekezlet nem tudott megállapodni. Az általános vita ezzel befejeződött. A részleteknél hosszú és heves vita volt a permanens ülések dolgában. *Thaly* Kálmán, *Sághy* Gyula, *Szatmári* Mór és *Gaál* Gaszton élesen tiltakoztak a permanens ülések behozatala

ellen. — *Andrassy* és *Apponyi* miniszterek lelkesen védelmezték a javaslatnak ezt a részét. A vita során fölmerült a tizenhatórás ülés terve, ehhez *Andrassy* hozzájárult. Végül elejtették a permanens üléseket és tizenhatórás ülések tartásában állapodtak meg. Az ülés megszakítását ebbe a tizenhat órába nem számítják be.

A részletes tárgyalás során egész halom indítványt és módosítást terjesztettek elő; a módosítások száma megközelíti az ötvenet. A vitában *Bizony* Ákos egész sereg stílárius indítványt tett, valamennyit elejtették. *Gaál* Gaszton és *Leskay* Gyula kérték, hogy a sürgősség kimondását *hét-nyolcvan* képviselő kérhesse, — ezt sem fogadták el. A tárgyalásban a javaslat utolsóelőtti pontjáiig jutottak fel. Este félkilenc órakor a vitát félbeszakította az elnök. Hétfőn délután folytatják a konferenciát.

Forrongás

a 48-as Kormánypártban

A kvótaemelő függetlenségi Royal-klubjában ma föltűnően nagy számban jelentek meg a képviselők, akik módfelelt érdeklődnek a klotür-javaslat sorsa iránt. Körülbelül nyolcvan képviselő volt fűm ma este a klubban és elvegyűlve a nagy társalgóban, több csoportra oszlottak. A kormány tagjai közül senkise volt jelen, csak *Tóth* János államtitkár ment el, aki mindenképpen rá akarta venni a forrongó mamelukokat, hogy a házszabályrevíziót úgy fogadják el, amint a kormány akarja. A képviselők tulnyomó része megtagadta az államtitkár kérését. Különösen azt kifogásolják a javaslatban, hogy abba bele lehet venni a katonai kérdéseket és az Ausztriával való közös ügyeket, amelyeket nem akarnak kiszolgáltatni a kormánynak. Ha ezek a rendelkezések nem kapcsolhatók ki a klotürjavaslatból — mondták — akkor nem szavazzák meg a revíziót, történjék bármi is.

Arra az ellenvetésre, hogy *Andrassy* ragaszkodik a tervezethez és inkább lemond, semhogy föladja a javaslat alapelveit, több képviselő kijelentette:

— Hát csak mondjon le *Andrassy*, nem bánjuk!

Ezt a hepeviáskodást nem kell azonban túlságosan komolyan venni, mert tudvalévő, hogy a függetlenségi pártban van egy érdekes csoport, amelynek korifeusai állandóan miniszteri és házelnöki székekre áhítoznak. Ezek vezetnek most is az *Andrassy*-ellenes mozgalmat.

Fölvetik a pártkérdést Jönnek a formulák

A mamelukok egyelőre nem mernek véleményt mondani a kormány revíziós tervéről. Nagy a kedvetlenség soraikban, de semmi energiájuk nincs a nemzet ellen készülő csufos merénylet visszaverésére. De akadnak olyanok is, a kik nem titkolják el aggodalmukat. Ezek közül való *Hoffmann* Ottó, a fiatal képviselő, aki a következőképpen nyilatkozott a házszabályrevízióról:

— Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy míg a választói törvény javaslata a Ház előtt nem fekszik, addig a házszabályrevízióval *elő se hozakodjanak*. Látnunk kell előbb, hogy a törvény gondoskodik a magyarság szupremáciájának fentartásáról, a nemzetiségi agitáció meggátolásáról. Garantálnia kell, hogy a magyarság kezében tartja tovább is az uralmat, hogy a nemzetiségi obstrukció lehetlenné váljék. S ha mindeaz meglesz, akkor lehet szó a házszabályrevízió előveteléről.

— A főmamelukoknak természetesen nem teszük az ilyen hang. Elejét szeretnék venni minden önálló véleménynyilvánításnak. Sőt az a tervük, hogy egyenesen pártkérdést csinálnak a házszabályrevízióból. Tapasztalatból tudjuk, hogy a pártkérdés felvetése még mindenkör bevált. A függetlenségi pártban és az alkotmánypártban az ambiciózus agyak különböző hon- és kormánymentő formulákon törnek a fejüket, hogy a kecske is jóllakjék és a káposzta is megmaradjon. Így például *Székely* Imrénének egészen új tervezete van, a mely a házszabályrevíziót feleslegessé tenné, illetőleg pótolná. Ez a formula azonban még a re-

vizióval is rosszabb, mert olyan szigorú, hogy még a duma házszabályai is liberálisabbak. Szivák mentőformulája tehát halva született idea.

Nyomorék választói jog

Se általános, se titkos

A belügyminisztériumban már elkészültek a választói jog tervezetével, a melyet, — ha ugyan hinni lehet a kormánynak, — már a közeljövőben a parlament elé terjesztenek. De még nagyon titkolóznak, a mi felette gyanús dolog. A szociáldemokrata párt lapja, ma közli az Andrássy-féle választói jog reformjának tervezetét. Ez a tervezet a legnagyobb mértékben veszedelmes, mert elszakasztja, agyonüti, végképpen megöli az általános titkos választói jogot. Valóságos merénylet az ország és az emberi szabadságok ellen. A szocialista leleplezés szerinti szavazati joga lesz minden írni és olvasni tudó embernek. Ezek közül *hatvanegy és fél százalék* magyar, a többi nemzetiségi. *Harmadfél millió* választója lesz tehát az országnak. És most következik a hallatlan merénylet: a kormány, hogy a vagyonosabb, konzervatív elemek uralmát biztosítsa, behozza a *plurális választói jogot*. A harmadfélmillió választóból *kétszázhatvan ezer embernek lesz kettős szavazati joga*. Kettős szavazati jogot kapnak:

1. azok a földmivelők, a kiknek *legalább tizenöt hold* földjük van;
2. azok a bérlők, a kik *legalább ötven holdat* bérelnék;
3. önálló üzleti iparosok és kereskedők;
4. olyan munkások, akik *legalább három év* dolgoznak egy munkaadónál;
5. mindenki, aki négy középiskolát elégséges bizonyítvánnyal végzett.

Ha ez a gyalázatos terv törvényerőre emelkedik, akkor *egymilliószázötvenezer radikális*, kispolgár-szavazattal *kétmilliókétszáz ezer* konzervatív vagyonos szavazat áll szemközt. A leghevesebb harcot kell megindítani ez ellen a galád szándék ellen.

A kormány különben siet megcáfolni a leleplezést. A félhivatalos útján kijelenti, hogy a szocialista lapban közölt adatok *nem tartoznak azok közé, melyek a végleges döntésnél mérlegelés tárgyát képezik*. Ez a cáfolat nagyon gyenge, nem mond semmit, sőt megerősíti a gyanút, hogy Wekerlek csakugyan tönkresilányítják, agyoncsufitják az ország által várvavárt választói jogot.

Harc az ellenzék Ó-Budán. Az óbudai ellenzék erőteljes szervezkedése nagyon megijesztette a kormánypartot, amely a hivatalos presszó minden eszközét felhasználja, hogy *Botsenhardt János* dr. megválasztását biztosítsa. De minden erőlködésük hasztalan. A Komjáthy-párt tábora napról-napra szaporodik. Ma este négy helyen tartottak népes értekezletet az ellenzéki választók. *Szilágyi Károly*, *Holtzspach Nándor*, a párt elnökei, továbbá *Bródy Ernő*, *Pető Sándor* képviselők, *Orava Zsigmond* és dr. *Rácz Dezső* intéztek lelkesítő beszédet a választókhoz. Komjáthy Béla programbeszédének meghallgatására vasárnap délután a Korona-Vigadóba tüztek ki nagygyűlést, amelyen báró *Bánffy Dezső*, *Vársonyi Vilmos*, *Barta Ödön*, *Bozóky Árpád*, *Eötvös Károly*, *Lengyel Zoltán*, *Pető Sándor* és *Bródy Ernő* képviselők is megfognak jelenni.

Lovagok és becsületsértők. A képviselőház mentelmi bizottságának rendszerint a párbajozó és becsületsértő honatyák adnak munkát. Mai ülésén is hét párbajvétséggel és négy becsületsértési vétséggel foglalkozott a bizottság. *Farkasházy Zsigmond*, *Melzer Géza* és *Bene István* ügyében zaklatást lát a bizottság s nem javasolja kiadásukat. *Hodza Milánt* kétféle és *Skicskó Ferencet* ötféle kétféle lázítás miatt kiadja a bizottság.

MEGALAKUL az új ellenzék!

Uray Miklós kilépett
Harc — Késhegyig

Szervezkedik a nemzeti ügy híveinek tábora. A disszidensek, az igazi függetlenségi képviselők késhegyig menő hadat üzennek a házszabályrevízió ellen. Ma este értekezletet tartottak a Budapesten időző disszidensek és kimondták, hogy megindítják az új nemzeti küzdelmet a kormány és annak pártja ellen. Holnapra megérkeznek a vidéken tartózkodó ellenzéki képviselők is és azután formálisan is megalakul a nemzeti ellenzék.

Tanácskoznak a disszidensek Kimondták a harcot

A disszidensek függetlenségi képviselők ma délután hat órakor értekezletre jöttek össze a Kass-féle vendéglőben. *Szappanos István* elnök költ. A Budapesten tartózkodó disszidensek képviselők a két Polónyi kivételével valamennyien meghívót kaptak az értekezletre. Az egybegyűlt képviselők egyhangulag állást foglaltak a készülő házszabályrevízió ellen. Kimondták, hogy teljes erővel küzdeni fognak a nemzeti jogokért. Ezután megállapodtak a követendő taktikában. Az értekezlet tudomást nyert arról, hogy a többségi pártok bizalmi férfainak tegnap értekezletén állást foglaltak a tizenhatórás ülés ellen. Eppen ezért nem lesz meglepetés, ha a kormány még hat órát engedni fog, mert Wekerle szívesen alkudozik mindenkivel. Csak legyen kivel.

Holnap újabb értekezletre jönnek össze a hazafias képviselők. *Szappanos István* elnök harmincöt meghívót bocsátott ki e célból. Meghívták az összes disszidenseket és ellenzéki képviselőket. Holnapra a vidéken tartózkodó képviselők is megérkeznek Budapestre. Ezek közül ma többen táviratban üdvözölték küzdő társaikat.

A disszidensek mai értekezletéről az alábbi hivatalos értesítést adták ki:

A függetlenségi és 48-as pártból kilépett ellenzéki képviselők ma délután hat órakor a Kass-vendéglő külön helyiségében ülést tartottak. A tanácskozás tárgyát a házszabályrevízió terve és a közelebbi napok teendői képezték. A jelen volt képviselők behatárolták a megvitatandó aktuális kérdéseket. A tanácskozást holnap délután hat órakor a többi magyar ellenzéki képviselők bevonásával folytatják.

Tehát még sem viheti keresztül olyan könnyen országrontó tervét a kormány, mint a hogy képzelte. Erős harcokra van kilátás.

Uray Miklós kilépett

Züllik, bomlik már a negyvennyolcas kormánypart. A kiegyezési árulást és a kvótaemelési gaszágát csak kiheverte valahogy, de a szólásszabadság ellen intézett merénylet tönkree fogja tenni ezt a mindenre elszánt erkölestelen tábor. A kilépések sorozata már újra megkezdődött. *Uray Miklós*, a szabolesmegei Nyír-bátor függetlenségi képviselője hagyta ott elsőnek a pusztulásra rohanó partot. *Uray Miklós* testvére, *Uray Imréné*, a függetlenségi eszmék régi, kipróbált harcosának, aki *A Hír* hasábjain az emlékezetes nyilatkozatot intézte Kossuth Ferenchez. *Uray Miklós* holnap levélben is közli a pártelnökkel a kilépést. Urayt követni fogják a többiek. A tisztalelkű, becsületes politikusok, a kiknek a lelkiismerete nem bírja el az alkotmányrontás nagy, történelmi felelősségét.

A pólai Katzenjammer. Minden mulatságnak csömör a vége. A magyar delegátusok elindultak a haditengerészet tanulmányozására, megnézték, hogyan masírozik a sok gépszörnyeteg, végigbédelték az összes ellentengernagyokat, bevillásreggeltek valamennyi fényes fődézetet és most konstatálják, hogy ég a gyomruk. Fiuméből táviratozzák *A HIR*-nek, hogy ma a tengerészeti akadémia nagytermében Montecuccoli bu-

csbeszédet mondott a delegátusokhoz és megköszönte az urak „támogatását”, különösen a magyarokét. *Dr. Fuchs*, az osztrák delegáció elnöke erre szépeket mondott „haderőnkéről” (tudniillik az övéikről), majd szólásra emelkedett a delegáció magyar elnöke, *Barabás Béla* és németül köszönte meg a haditengerészet vendégszeretétét. Kijelentette azonban, hogy a magyar delegátusoknak szomorú tapasztalat is maradt a lelkiükben és a közös uralkodót emlegette, aki bizonyosan el fogja oszlatni a szomorúságot. *Montecuccoli* ellentengernagy erre udvariasan bólogatott s bizonyosan azt gondolta magában: El fog oszlatni a szomorú tapasztalat, ha egyébtől nem, hát a szódabikarbónától. A kirándulás ezzel hivatalosan véget ért.

Általános választójog lajstromos népszavazással. Az *Uj Szemle* most megjelent számában *Balogh Pál*, a kiváló publicista, érdekes tervezet közöl az általános választójog nyugvó kerületi beosztásról. Szerinte négyszáznegyven kerületre kell beosztani az országot, ebből kétszázban a városi, kétszázhuszban a vidéki elem választ. A kerületek tizenhét választómegyébe sorakoznának, amelyek a következők: Budapest (30 mandátum), kecskeméti választómegye (31), székesfehérvári (22), pécsi (26), győri (21), pozsonyi (26), selmeczi (19), miskolci (21), kassai (20), szatmári (22), debreczeni (31), nagyvárad (28), szegedi (36), temesvári (26), aradi (23), kolozsvári (19), brassói (19) és marosvásárhelyi (19). A választás lajstromosan történne. Választó minden magyar állampolgár, aki legalább huszonnégy éves, tud írni-olvasni és feddhetlen előéletű.

A bán ellen. Zágrábról jelentik *A Hír*-nek: *Tomasich* altábornagy, horvát főrend egy hírlapíró előtt úgy nyilatkozott az új bánról, hogy a horvát lakosság legnagyobb részével szemben fogja magát találni. Szerinte a választások nem kecsesgömbösködnek báró *Rauch* Pált.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lípót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).

Magas előlegek. Telefon 65—39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és heraklörözi vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, valamint a közel nyaralókba való butorszállítást, jutányos ár mellett szolgáltatást.

Hazafias képek

ezüstgyöngyös műhímzéssel, üveggel, 45—50 cm. nagyságban pompás aranykeretben zeneszerkezettel, faladában csomagolva bérmentes szállítással K 11.50. Kaphatók: II. Rákóczy Ferenc képe a „Rákóczy-induló” dallamával, Kossuth Lajos képe a „Kossuth nótá” dallamával, Petőfi Sándor képe az „Isten áldd meg a magyart” dallamával.

Vallásos képek

„A szent család”, „Krisztus a keresztán”, „Szentháromság” stb. arany és ezüstgyöngyös hímzéssel, tengerentúli növényekkel ékesítve, üveggel, 45—50 cm. nagyságban, pompás aranykeretben „Teged Isten dícsőrlök” vagy „Csendes éj, dicső éj” dallamu zeneszerkezettel bérmentes szállítással K 11.50.

Házi kápolnák

48—70 cm. nagyságú aranyozott s tét-barna keretben zeneszerkezettel bérmentes 13 korona. Vallásos képek, imakönyvek, olvasó jelek, rózsafüzérek, díszkeresztek nagy választékban.

Képes árjegyzéket ingyen küld a Magyar Háziipar Müintézet Budapest, VII., Danjantch utca 36. sz.

BERGER BÉLA

Koronaherceg-utca I. szám

finom uridivat üzletét megvettem. Naponta a raktaron lévő finom fehérneműk, nyakkendők, angol havelokkók, pl. idék, esernyők, kalpok, selyemtrikók és a többi eladatnak.

Kertész Pál

Rákóczi-ut 40. szám és Koronaherceg-utca I. szám

Nyilatkozat

A „Pesti Hirlap“ mai száma a Tarján-féle zsarolási manőver kapcsán becsületemben támad s minden ok nélkül zsarolónak nevez. A rendőrség tudja, a főkapitány is, a vizsgálatvezető fogalmazó is bizonyítja, ehhez a bűntényhez nekem semmi közöm nincs s a szereplőtől teljesen távol állok. E bizonyosság dacára a „Magyarország“ is nekem ront s a zsarolásból élő emberek közé sorol. Ellenem rendszeres és elkeseredett hajsza folyik. Meg akarnak semmisíteni. Ha valamelyik újságíró zsarolt, akárhol zsarolt: a zsarolás ódiáját reám akarják háritani. Lelkemre mondom, hogy én a dédelgetett zsaroló újságírók mellett „Prügelknabe“ vagyok.

Kétségbeejtő helyzetemben oltalomért a nagy közönséghez folyamodom és kérve-kérek minden becsületes embert, hogy a rágalmazó közlemények alapján ne ítélkezzék. Becsületes ember vagyok. Minden becsületrabló állítás dacára is állítom, hogy ezt a meghurcoltatást ártatlanul szenvedtem el.

A zsaroló hirlapírók ellen folyó vizsgálat befejezését abszolút nyugalommal várom. A hazugságokat maga Spiegel cáfolja, aki a „Magyarország“ szerint azt állította, hogy én őt is megzsaroltam. Spiegel Ignác leghatározottabban kijelentette, hogy engem egyáltalán nem is ösmer. Ilyen vádakkal akarják keservesen kiküzdött existenciámat elrabolni.

A rágalmak alól az igazságos emberek oltalma alá menekülök.

Budapest, 1908. január 18.

Garai Manó

Német bonnye

Egy 6 éves kis leányhoz azonnal felvétetik. Jelentkezni lehet naponta d. e. 9-től 1 óráig Laudon-utca 7., III. em. 12.

AZ ÓZDI rablógyilkos

Aradon letartóztatták Mészáros József sajtóvárkonyi korcsmárost. Az ózdi merénylet részességével vádolják

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Arad, január 17.

Az elmúlt vasárnap borzalmas rablómerénylet történt a miskolci országúton. Hid alatt rejtőző rablók a hajnali ködben valóságos sortűzvet adtak az uton haladó kocsira, amelyben az ózdi vasgyár két tisztviselője és egy csendőr ültek. A golyók megölték a csendőrt, az egyik tisztviselő és a kocsis pedig életveszélyesen megsebesült. A gyilkosok elmenekültek, a csendőrséget összpontosították Ózdon, hogy annál nagyobb apparátussal nyomozhassák a bűnösöket. A nyomozás számai Aradig vezettek, ahol tegnap letartóztatták egy Mészáros József nevű embert, aki a jelek szerint részese volt a vakmerő rablómerényletnek. Mészáros még három évvel ezelőtt állandóan Aradon lakott, az ottani kereskedelmi és iparkamara szolgálja volt, majd mikor összekapart egy kis vagyont, a Miskolc mellett Sajtóvárkonyba költözött, ahol korcsmát nyitott. Időközben Aradon házat vásárolt, amelyet a rokonai gondoztak. Mészáros pár nappal a gyilkosság után becsukta a sajtóvárkonyi korcsmát és elutazott Aradra. A faluban azt a hírt terjesztette, hogy a rokonai látogatására utazik. Aradon a házában találta meg a rendőrség. Este volt, Mészáros József lefeküdt, majd a detektívek fölhívására szó nélkül fölöltözött és követte a csendőröket.

— Tiszta a lelkiismeretem — mondta. Az öcsém: István bele van keverve a gyilkosságba, de én ártatlan vagyok. Majd megbosszulom a csendőrökön, amiért meghurcoltak.

Mészáros csak félnapig tartották az aradi rendőrség fogházában, aztán Miskolcra szállították a királyi ügyészséghez. A jelek arra vallanak, hogy egy szervezett banda követte el a rablómerényletet, amelynek Mészáros József is részese. Ha nem is közvetlenül, de közvetve bizonyosan hozzájárult a vakmerő emberpusztításhoz, abban a reményben, hogy a nagy summa pénzt majd megkerítik a gyilkosok és az elrabolt pénzből őt is részesítik.

A HIR

Strófák a napról

Siketnémák öröme

Üdv tinéktek, halleluja,
Oh Wekerle, oh Kossuth!
Nincs szívünknek baja-buja,
Nyitva nekünk is az ut.
Ezentul a parlamentbe
Siket-némák kerülnek bc.

Andrássy dala

Végigmentem a bonyhádi temetőn,
Megtaláltam régi svarcgelb keszkenőm'
Valamikor Perczel Dezső lengette,
Titokban a szívem mindig szerette.

Pszt!

A főlabancnak, mint rendezen,
Most is igaza van:
A kiáltozás hasztalan
És hallgatni — arany.

Lefényképezték a szultánt!

Csoda történt Stambulban. Hallatlan szenzáció. A derék, nagyszakállu oszmanlikat majd megütötte a guta, az Aranyszarv vörössé rezesedett szegyenletében arra a hirre, hogy a szultán — minő forradalmi eszelekedet! — *lefényképezlette magát*. A nagy Ozman császár óta ezt nem tette meg egy török szultán sem. Sőt bizonyos, hogy azelőtt sem esett meg ilyen hallatlan dolog. És most odaállt a hatalmas padisah az ördögös masina elé. Életében először. De hihető, hogy miután belekóstolt, nem is utoljára. Abdul Hamid szultánnak erről a forradalmi tényéről beszélnek egész Konstantinápolyban. A portába fényképész eddig még be nem tette a lábát. A nagyur sohasem mert a fényképező gép elé állani. Alighanem attól félt, hogy ez valami halálmasina, ágyu vagy ilyesféle, amelylyel a levegőbe röpitik ő felségét. De most megtört a jég. Megérhetjük még azt is, hogy Abdul Hamid ő felségéből öregségére amatőr fényképész válik.

A toscánai nagyherceg meghalt. A Habsburg-ház második, uralmon nem lévő ágának feje, IV. Ferdinánd toscánai nagyherceg és osztrák főherceg ma éjszaka félhárom óraker hetvenhárom éves korában Salzburgban szívzselhűdés következtében meghalt. Az agg főherceget az utóbbi időben sokat emlegették. Legidősebb fia, Lipót Ferdinánd, a mostani Wölfling Lipót s leánya, Lujza hercegnő ugyanis messalliance-ot kötöttek. Wölflingnek Adamovich Vilma színésznő volt felesége, Lujza hercegnőt pedig csak nemrég vette el Toselli zongoramester. Az elhunyt nagyherceg sokat vadászgatott Gödöllőn. A nagyherceg gyermekei közül sem Wlfling, sem Toselliné nem lesznek jelen a temetésen, amely az udvari ceremóniák minden pompájával fog végbemenni. Ferdinand nagyherceg hátrahagyott vagyona főleg olaszországi terjedelmes birtokokban fekszik, amelyeknek értékét több millióra becsülik; a schlackenwerti nagybirtok is milliót érő Karlsbad környékén. Ezen a birtokon van a Wölfling-hegy, amelyről az egykori Lipót főherceg polgári nevét vette.

Halálos szerencsétlenség. Tegnap este a rákosi rendező pályaudvaron Perjessy Ferenc ötvenéves fékezőt a Bécs felől jövő gyorsteheronat halálra gázolta. A szerencsétlenségnek Perjessy volt az oka, mert ittas fővel át akart szaladni a vágányon. Beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

Letartóztatott tolvaj. Lissauer Manó gyermekruha-kereskedő, akinek üzlete a Károly-utca 3. száma alatt van, följelentést tett, hogy tavaly január óta lopják az áruit s ezt most, a mérleg és leltár csinálásánál vette észre. Kinyomozták a tettest Adám Gáspár huszonkét éves kereskedősegéd személyében, aki 3462 korona értékű holmit vitt és adott el potom áron. Ma este letartóztatták Ádámot.

Karnevál herceg tragédiája

Öngyilkos jogász

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Debrecen, január 17.

Debrecenben megrázó öngyilkosság történt. Egy fiatal jogász, dugszagd, előkelő család sarja, golyót röpített a fejébe és most a halállal vívódik a kórházban. Ujfalussy Sándor az öngyilkos, a debreceni jogakadémia hallgatója. Ma délután megjelent a kávéházban mindennapi társaságában, nyugodtan megitta a feketéjét, aztán hazament a Darabos-utca 27. számú lakására és *föbeöltötte magát*. A cseléd jelentette a házbelieknek, hogy a szobaur öngyilkos lett. Nemsokára megjelentek a mentők és beszállították a kórházba, a hol most élet-halál között lebeg.

Az öngyilkos fiatalembernek Debrecenben is előkelő rokonsága van és szülei azért küldték a hajduk fővárosába, hogy a rokonok befolyása alatt föl hagyjon a könnyelmű élettel. A fiatal jogász azonban vidám életet élt. Vasárnap este a debreceni jótékony nőegyesület jelmezestéjén mint Karnevál herceg jelent meg, feltűnően szép jelmezen. Partnere is volt, egy ismert debreceni szépség, akit állítólag reménytelenül szeretett. Azt beszélik, hogy szerelmi bánatában kereste a halált, de ő maga nem hagyott hátra levelet, a miből öngyilkosságának igazi okát meg lehetne állapítani s kórágán eszméletlenül fekszik, nem lehet kihallgatni. Az öngyilkos jogász fia idős Ujfalussy Sándor volt szatmári főispánok és fivére a debreceni itélőtábla elnöki titkárának. Tragédiája nagy részvétet keltett Debrecenben, különösen az előkelő uri társaságokban, a hol a kedélyes ifju mindennapos volt és nagy kedveltségnek örvendett.

Modern szegénylegények. Kalmár Józsefnek, a Népszínház-Vigopera tenoristájának Károly nevű nyolcéves fia ma délelőtt egy kender-utcai papírkereskedésbe ment bevásárolni. Az utcaán egy 16—18 évesnek látszó suhanc megtámadta és életveszélyes fenyegetésekkel kényszerítette, hogy menjen vele a legközelebbi házba. A megrémült fiu követte a sihedert, aki a kapu alatt lerángatta a kis Kalmár télikabátját, aztán fölküldte a gyermeket a második emeletre. Ez alatt az utonálló elmenekült. Kalmár József a rendőrségre sietett s megtette a följelentést. Nyomban detektívet adtak melléje, akivel bejárta a környék összes zálogházait. És bár az ellopott télikabáttra nem tudtak ráakadni, a detektív érdekes fölfedezést tett. Feltűnt neki, hogy a zálogházakban szokatlan sok apró télikabát van elhelyezve. Érdeklődött tehát a zálogházak tulajdonosainál, s a tőlük kapott adatokból megállapította, hogy a Baross-utca tájékán szervezett banda működik, amely kis gyermekek télikabátjainak elrablásából él. A rendőrség most nyomozza a banda tagjait.

Ahány ház, annyi kávéház. Ma-holnap már nem is lesz egyéb Budapest, mint a tükrös, márványos mulatóhelyek Bábete, amelynek népe belesenyved a téltenségre és belepesztul a kínálózó gyönyörökbe. Igaz ugyan, hogy a kávéházak sokasodásával foglalkozva, ugy kell nézünk e jelenséget, mint eredményt, amelynek az okait a lakásmizériát meg az élelmiszerdrágaságot kellene megszüntetni, de azért nem volna rossz, ha a hatóság a kávéházak rohamos szaporodását erőlesen szabályozná. A Budapesti Kávépartestület tagjai ma délelőtt küldöttségileg jártak ebben az ügyben Bárczy István polgármesternél és Rózsavölgyi Gyula alpolgármesternél, akik megígérték, hogy a dolgot tanulmányozni fogják.

Megszökött ügyvéd. A budapesti főkapitányság táviratot kapott Velencéből, hogy onnan megszökött Zamboni Péter ügyvéd. Előzőleg okirathamisításokat követett el s ötvenezer koronát sikkasztott. Azt is jelentik az olasz városból, hogy Zamboni Magyarországon bujdosik. A rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

A HIR

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE HÉP KÖNYV

Az örök küzdelem

— A Nemzeti Színház bemutatója —

Végre egy jó magyar darab. Ötletes, kedves és kellemes. Ennyi kvalitás talán már szenzáció számba is megy mostanság az ország legelőkelőbb színházában. Mert előre kell bocsátunk, hogy *Ferenczy Ferenc* új vigjátéka azért semmiképpen sem nagystíli alkotás. És aminek a szerzője szánta — vigjátéknak — meg éppenséggel nem sikerült valami különösen. De igaz, becsületes és művészi munka. Olyan, amelyet a Nemzeti Színházban ritkán adnak elő.

Az igazság és a hazugság örök harcának egy kissé valószínűtlen és indokolatlan epizódja szolgál a darab alapjául és keretétül. A küzdelemben — ez már elengedhetetlen sablon — az igazság győz. A hazugság segítségével. És ez a legkedvesebb a dologban. Kár, hogy a szerző ezt nem így gondolta és nem is így akarta. De ez majdnem mindegy. Fő az, hogy a szép, édes, megnyugtató és felemelő örök emberi hazugság azért tovább él. *Ferenczy* az által, hogy — kötelességszerűleg — győzelemre segítette az igazságot, tulajdonképpen rehabilitálta a hazugságot.

Tudnunk kell, hogy báró *Apor Tibor* huszár főhadnagy, egy espadár férj a lovagja az igazságnak. Megesolja a feleségét, aki először megbocsát neki. Rendben volna a dolog, ha *Aporék* boldog házasságát belé nem avatkoznék a modern *Mefisztó*, a hazugság. *Molnár Ferenc* Ördögének halvány kópiaja *Zlinszky Tasziló* a felvidéki szélhámos gentry fiú három felvonáson keresztül hazudik és közben intrikákat sző, hogy bebizonyítsa az ő igazát: azt tudniillik, hogy nincs igazság. Ebből könnyebb tragédia is történik. *Zlinszky*, aki szellemesen, de meggyőződés nélkül örökös dicsőimuszokat zeng a hazugságról, az asszony kezébe csempészi a férje szeretőjének egy levelét. Ekkor indul meg aztán az örök küzdelem. A férj hazudni akar, hogy ezzel visszaszerezze a boldogságát és erre biztatja őt az Ördög No. 2. is. De *Aporban* mégis győz az igazság, bevall mindent a feleségének. De a mód és a staffázs, ahogyan ez történik, ez maga a leg-tisztább, legigazabb hazugság. Szóval, az Ördög No. 2. győzött. Kár, hogy a szerző nem így akarta.

A darabnak szép sikere volt és ezt meg is érdemelte *Ferenczy Ferenc*. A színészek valamennyien excelláltak. *Odry Árpád* *Apor* báró szerepében, *Vizvári Mariska* mint *Aporné* elsőrangúak voltak. *Zlinszkyt Dezső* játszotta kitiűnően. *Náday Béla*, *Rákosi Szidi* egyaránt jók voltak. G. Z.

* Az új Parasztheccsület. Ma este mutatta be a *Népszínház-Vigopera* a *Domenico Monleone* híres művét, az új Parasztheccsületet. A darab híres lett a pörösködés folytán, a mit *Mascagni*, *Verga* szövegének első megzenésítője akasztott *Monleone* nyakába. *Máder Rezső* is ma este épp akkor kapta meg *Mascagniék* letiltó táviratát, mikor a darab utolsó jelenetének vége volt. Az új zene nem vágott előre *Mascagninak*, nem jelent vele szemben forradalmat, — sőt. Jóllehet *Puccini* nagy hatással volt a fiatal szerzőre, de intenziói — a magáéi — öreg lábakon tipegnek. *Mascagni* pazar gazdagságához — össze kell őket mérni, maga *Monleone* provokálja az összehasonlítást — ez az új ember csaknem szegény. Negyvenöt percig tart a darabja eszűpán, de mégis sokszor visszajönnek a kis dallamok. Az előadás igen becsületes, sőt kiváló. *Környei* nagyon tetszett; gyönyörű hangja van s igazán élvezetes volt hallgatni. *Ney Leonának* nagyhatású komor hangjai voltak. Az operett nem az igazi világa. De operában pompás, kifogástalan. A darabot gyönyörűen állította ki a színház, a zenekar *Máder* művészi, briliáns vezetése alatt kifogástalan volt. Az operának nagy sikere volt, a szerzőt vagy tizszer kitapsolták.

Ezután *A lékzólu fiu* került színre, egy csodálatosan finom zenéjű némajáték. Ebben *Veszpréminé, Länger Karola* és *Forgács Rózsi* nagyon kedvesek voltak. A színház áldozatkészsége minden dícséretre méltó. Ugyanígy dr. *Hevesi Sándor* rendező munkája is.

TÁVIRAT TELEFON

Fölgyújtották a magyar zászlót Egy részeg horvát merénylete

Fiume, január 17.

Ma délután öt óra tájban a kincstári postaépületen függő magyar nemzeti színű zászlót *Szamarcsia* Milán horvát munkás felgyújtotta egy öt méteres hosszú póznára csavart kanóccal. Az utca, amely igen népes volt, nem vette észre a merényletet, de éppen arra ment az *Adria* hajóstársaságnak *Peja Pál* nevű gépésze, aki botjával *Szamarcsia*ra ütött, mire a merénylő eszméletlenül terült el a földön. A munkást be-kísérték a rendőrségre, ahol letartóztatták. Kihallgatásakor elmondta, hogy délelőtt több társával együtt *Susakon*, majd *Fiumében* mulatott. A zászlót társai biztatására gyújtotta fel, miközben azt kiabálta: „Éljen Horvátország, éljen Fiume! Le a disznó magyarokkal!” *Szamarcsia* a tett elkövetésekor teljesen részeg állapotban volt. Már két és fél esztendeje időzik *Fiumében*, ahol nap-számos munkát végzett a kikötőben.

Az aradi boszorkány tetszhalála Fogságban az áldozatok

Arad, január 17.

A tegnapi szennécsüvés revolver-dráma hőseit, *Mezey Vilmost* és a feleségét ma átkísérték az ügyészség fogházába. Vallomásukban büszkén hangoztatják, hogy előre megfontolt szándékkal lestek *Siposnéra*, aki földulta családi boldogságukat. A szülésznő, a megrontott házaspár rossz szelleme haldoklik a kórházban. Ma déiben az orvosok már a halálát konstataálták, de este újra mozogni kezdett s kiderült, hogy csak tetszhalott volt. Életét azonban nem lehet megmenteni, mert az egyik golyó keresztülfurta a tüdejét, amelyből folytonosan patakzik a vér. A gonosz asszony ellen négy évvel ezelőtt is merényletet követtek el. Egy *Morák Helén* nevű szobaleányt bájtállal elkábított és öntudatlan állapotban egy aradi úriembernek eladta. A megrontott leány másnap revolverrel támadt a szülésznőre és kilötte az egyik szemét.

Rum és likőrök

készítése házilag !!

100%-200% megtakarítás!

fillér 80 fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonat, vagy az alább felsorolt likőrkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1½-2 liter igen finom rumot, vagy 2½-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üvegezh. — Allsch, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Fodormenta, Kakaó, Kávé (Crème de Mocha), Köményes, Meggylikőr, Maraschino, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszli és sárga barack stb. Cene, jamaika rum-kivonat és Cognackivonat

1 kor. bekiűdése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Főraktár

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Vámház-körut 15.

Egy varieté körül. Egy fővárosi mulató építési engedélyének kiadása körül föltűnő manipulációk folynak, amelyeket nem lehet már szó nélkül hagyni. *Friedmann Adolf*, az ismert varieté-vállalkozó, akinek ezen a téren nagy sikerei voltak, a *Szercecsen-utca 35.* számú ház telkén nagyszabású varietét akar építeni és az építkezéshez engedélyt kért a tanácstól. A vállalkozó, mielőtt az építési engedély iránt való kérelmét beadta volna, előbb a rendőrséggel tisztázta elvileg, vajjon az említett helyre elvben meg fogja-e kapni egy modern, feltétlenül művészi, előkelő európai színvonalon álló mulató számára a játékindengelyt és amikor a rendőrségtől erre megnyugtató választ kapott, csak akkor terjesztette elő kérését az illetékes hatóságnál. A tanács meghallgatta a szakértőket, akik valamennyien az engedély megadása mellett nyilatkoztak; a tüzoltóság tüzrendészeti szempontból megfelelőnek találta a helyet, a mérnökség a legkedvesebb szakvéleményt adta, az előjáróság pedig egyenesen eszményinek mondta a szercecsen-utcai telket a tervbe vett mulató céljaira. Az egybehangzó szakvélemények alapján a városi tanács most már harmadikban is megadta az építési engedélyt. Akiknek azonban az érdekükben állott, hogy belekössenek az engedélybe, keservesen toborzott aláírással megfőlebbzették az engedélyt. A közmunkatanács, amely a városi tanácsal hadilábon áll, a mondva csinált főlebbzők álláspontjára helyezkedett, de a vállalkozó szembe szállt az intrikákkal és újra benyújtotta a kérelmét. A városi tanács a megismételt kérések alapján, mint már mondtuk, három ízben kiadta az engedélyt a kérvényező részére, mert morális kötelességének tartotta, hogy egy olyan embert, akinek anyagi képessége is, elismert tudása is, vállalkozási kedve is van egy nagyszabású vállalat létrehozására, törekvéseiben támogassa. Érezte a tanács és a polgármester, hogy ez elemi igazság és az amúgy is szegény vállalkozási kedvvel szemben vét sulyosan, ha a szaköröknek föltétlenül ajánló véleménye ellenére megtagadja az engedély kiadását és diadalmaskodni enged azokat az ellenőrizhetetlen érdekeket, amelyek ismételt és makacsul megtagadták a tanács határozatait. Csinált felebbezésekkel, amelyeknek aláról, ez konstátálva van, nem is tudták, nem is törődtek vele, mit felebbeznek meg. Hogy miképpen készültek ezek a felebbezések, az széleskörben köztudomású. Valóságilag házaltak a főlebbezéshez szükséges aláírásokért. Akiiket érdekel, tudják, hogy kik és miért? És hogy milyen nehezen mentek lépve az emberek, arra jellemző, hogy a második főlebbezésen más nevek szerepelnek, mások az első, a harmadikon ismét mások, mint az első kettőn, úgy, hogy itt a mesterkedés nyilvánvaló. Az aláírásgyűjtőknek annyiban könnyű dolguk volt, mert viccek is történtek. Így például az, hogy a december 12-dikéről keltezett tanács határozatot — a harmadik építési engedélyt — csak tizenöt nap múlva, december huszonhetedikén kézbesítették a vállalkozónak, csak ugyanazon a napon, tán ugyanabban az órában, amikor a keservesen létrehozott műfelebbezés már be volt adva a tanács iktatójába. Alttalában az ügynek olyan részletei vannak, amelyek fölháborítók és kihívják minden igazságszerető ember tiltakozását. Mi eddig nem irtunk a dologról, mert nem tartottuk szükségesnek, hogy a kicsinyes hajszába beleszóljunk, de már föl kell szólnunk az igazság nevében, amelyet minden ügyben pártatlanul képviselni kötelesség. Ennek az ügynek, ennek az egész alattomos hajszának aktái vannak, amelyeket az ember szellemtetni parancsoló ok nélkül röstell. És nem is akarja senki, ha a körülmények oda nem viszik. De viszont egy derék, tisztességes vállalkozónak a dolgát ellenőrizhetetlen érdekek kiszolgáltatni állandóan nem lehet. Ez az ügy ugyanis nem egyetlen vállalkozó dolga, itt arról van szó, hogy a hatóságnak kötelessége támogatni minden tisztességes, rátermett vállalkozót törekvéseiben. A tanács, élén a polgármesterrel, ezt lelkiismeretesen meg is tette, de hihetetlen játék folyik ismételt állásfoglalásával. Az ilyen igazságtalan eljárással, amilyen ebben a dologban megnyilvánul, a vállalkozási kedvet ölik meg végtelmen és megtanítják az embereket arra, hogyan játszák ki hasonló esetekben a hatóságot. *Friedmann Adolf* korrek volt, előbb a rendőrséggel tisztázta a dolgot és a tanács előtt nyíltan kirukkolt vele, hogy mit akar csinálni — amit különben nem is volt oka titkolni — a jövőben majd egyszerű gabonarakár-építésre kérnek engedélyt az emberek és ha az épület készen lesz, akkor kérvényezik a varieté-engedélyt vagy egyéb, a rendőrség hatáskörébe tartozó concessziót.

Elvárjuk, hogy végre becsülettel dülőre viszik a vállalkozó ügyét és módot adnak egy törekvő embernek arra, hogy tervét megvalósítsa. Minden föltétl meg van hozzá. Az előjáróság jogosan nevezhetne tökéletesnek azt a tervet, amely szerint az új mulatónak a pusztá bejárata szélesebb és tágasabb lesz, mint amilyen egyik-másik hasonló varietének, vagy kabarének egész szélessége.

A mulatóhelyek hiénái

Zsaroló hírlapírók

Lavina indult meg a Zrinyi-utcában. Tarján Vilmos újságíró leleplezték a rendőrségen: a büntetésnek legundokabb fajtáját bizonyították rá. A főkapitányságon teljes két napig az a bizonyos „lázas munka“ folyt, amelyet szervezési bűnügyek alkalmával emlegetnek a reporterek. Az érdeklődés középpontja a zsarolási esetek referensének, dr. Nagy Károly fogalmazójának a szobájában volt. Szándékosan hallgattunk eddig a vizsgálatról, amely éretlen stádiumban volt. Ma befejezték a vallatást, tisztázták a részleteket, ismerjük az összes akták tartalmát s hiteles adatokkal szolgálhatunk.

Kiptattan a gazság

A véletlen indította meg ezt a lavinát. Tette érték a minap egy zuglap, a *Radikális Újság* két munkatársát, akik pénzt akartak kicsalni egy éjszakai mulatóhely gazdájától. Kompromittáló tényeket állapítottak meg róluk s ezek szükségessé tették a nyomozás szélesebb körre való terjesztését. Sorra kihallgatták a rosszhírű házak, éjszakai vendéglők és kávéházak tulajdonosait. Egyikük, *Spiegel Ignác*, a dalszínház-utcai *Erdélyi borozó* gazdája elmondta Nagy fogalmazójának, hogy más gazságokról is tud, amelyeknek főhőse Tarján Vilmos, a büntényák tekintélyes alakja, a rendőrtisztek befolyásos barátja, gyanus koncessziók kijárója, akinél a zsurnalisztika csak mellékfoglalkozás és üzletésinálásokra való eszköz. Spiegelnek is sok pénzbe került már ez az ügyes ifju. Így gördült és nőtt a lavina tovább. Hivatából üldözendő eseményekről lévén szó, nyomban megkezdtek a kihallgatások egész sorozatát.

A posvány fenekén

A legfőbb konkrét ügy passzív szereplője *Österreicher József*, a *Maison Frida* nevű éjszakai mulatóhely gazdája. A nála történt botrány kapcsán Tarján Vilmos hatezer koronát zsarolt ki tőle s aztán elutazott *Osztenébe*. A pénzt eljászotta a baccarat-asztalnál s hazatérvén, ismét elküldte Spiegelnek a Frida-mulató főnökéhez, hogy adjon pénzt, mert a fiuk nyugtalanoknak s kiírnak egy újabb „ügyet“. *Österreicher* rájött, hogy Tarján elvesztette állítólagos „befolyását“ s ezt a választ adta:

— Az én pénzemem nem megy többet *Osztenébe* az a esibész. *Dohány* (pénz) nincs, de pofont azt kaphat.

Tarján fogadkozott, hogy bosszút áll s ez az igazi oka annak, hogy egykori barátai leleplezték. Beidéztek az újságírókat, akik a vallomások, bizonyítékok sulya alatt megtört és beismerie, hogy fölvevte hatezer koronát. Kiderült az is, hogy már ezelőtt három esztendővel kapott négyezret.

A megvádolt kollégák

Ujra nőni kezdett a lavina. Tarján hangoztatta ugyanis, hogy „beesületesen“ végezte a dolgát, nem vétta zsebre az egész összeget, hanem megbízásához képest a zsákmányból egész sereg kollégának juttatott, hogy az ügyeket ne szellőtessék a nyilvánosság előtt. Négy újságíró nevezett meg s hozzátette, hogy a többitől egyelőre nem szól, mert csak kisebb összegeket kaptak. Kihallgatták a négy megvádolt embert is. Kettőről hamar megállapították, hogy a zsarolás idején „szabadságon“ voltak, messzi a fővárostól. A harmadik részletesen megírta az esetet, amelynek elhallgatásáért kapta volna a pénzt. Már ez a három adat megdöntötte Tarján vallomását. Az összes tanuknak kihallgatása s a vizsgálat dokumentumainak egybevetése alapján pedig azt konstatálták a rendőrségen, hogy a négy újságíróra egyáltalán nem lehet rábizonyítani a bűnrészséget és hogy őket Tarján megrágalmazta.

A főkapitány is nyilatkozott ebben az ügyben s a következőket mondta:

— Tarján Vilmos igenis zsarolt. Vádak és bizonyítékok csak ellene vannak. A magam ré-

széről egy moral insanity-ben szenvedő ember önvédelmére elmondott gyanúsítást komolyan nem vehetek. A Tarján által megnevezettek ellen semmiféle bizonyíték nincs s őket teljesen intakt uriembereknek tartom. E vizsgálat irásos befejezése után — talán már holnap — hivatalos kommunikéval rehabilitálom őket azért, hogy Tarján Vilmos a nevéket meghurcolta.

A megvádolt reporterek kijelentették, hogy Tarján valószínűleg azzal a spekulációval igyekezett magával rántani őket a posványba, hogy megijednek s védeni fogják, vagy legalább „ki nem végzik“ őt a lapjaikban. S ha megteszik; rajtuk is folt esik, a régi latin mondás szerint: semper aliquid haeret a gyanyu el nem mulik róluk egyhamar. A négy újságíró közül ma Balla Jenő, a „Budapest“ és Kovács Arnold, a „Neues Pester Journal“ belső dolgozótársa külön is nyilatkozik, miután *A Nap* tudósításában szó esik róluk. Nem *A Nap* vádolja őket, hanem Tarján beszél róluk a maga vallomásában s belekeveri őket a saját gazságaiba. Balla és Kovács kijelentik, hogy Tarján ellen megtették a följelentést hatóság előtt való rágalmozás miatt. Mind a két újságírónak igazolására szolgál az a körülmény is, hogy lapjukban megírták annak idején a pénzürt elhallgatandó esetet.

Hogy Tarján a vallomásában és másutt hazudik, azt bizonyítja ma éjszakai kiadásában a rendőrség is, a mely így nyilatkozik:

Addig is, a míg ez ügy nyomozása teljes befejezést nyerve, a tényállás nyilvánosságra hozható lesz, kijelenti a rendőrség, hogy az állítólagos vallomás nem fedi a tényállást, sőt azzal sok tekintetben ellentézik, tehát légből kapott. Ami az ügy felderítésének okaira nézve a közlemény második részében foglaltakat illeti, erre nézve kijelenti a főkapitány, hogy teljesen valótlan, miszerint őt az ügy felderítésére a bosszu készítette volna.

Tarjánnak ez az újabb megbélyegzése rehabilitálja Balla Jenőt és Kovács Arnoldot a megvádolt kolléga meséjével szemben.

Egyéb gazságok

Az éjszakai tanyáknak notórius alakja pusztul el, lézen erkölcsi halottá Tarján Vilmos személyében. A szerkesztőség, amelynek tagja volt, már tegnap elboacsátotta kötetlenségéből. A főkapitány megfosztotta igazolványától s kitiltotta a rendőri sajtóirodából. Az újságírók köre, amelynek tagja volt, értesülésünk szerint, kizárja.

A nemezis — vagy akárminek nevezzük, mindegy itt — nem egyetlen botlást torol meg emul az embernél. Évek hosszu során folytatta a tilos manipulációkat Tarján Vilmos. Amíg számos, hasonlíthatatlanul talentumosabb újságíró éjjel-nappal az íróasztal mellett gömnyedt, Tarján pazarul élt, alig dolgozott, gummikerekün járt, a legjobb francia pezsgőt itta s a legkívánatosabb éjszakai pillangók szórakoztatták. A büntényákon félték tőle, mert elhitette, hogy markában tartja az egész rendőrséget. Így történt, hogy a fizetése csak éppen hogy a legapróbb napi költségekre, cigarettára és hasonló paszsiókra volt elég; a többi bünyös uton szerezte meg. Már régebben bajba került a hírhedt Zey-sig-ügy alkalmával, de akkor ravaszul és vakmerőn kivágta magát. Hosszu ideig grasszált tovább. Mostanság füstbe ment néhány terve. Mint a *Casino de Paris* című mulatóhely titkára, sürün járt a rendőrségi közegek nyakára, hogy az engedelmet hosszabbítsák meg. De hát a dr. Boda Dezső érája alatt nem lehet olyan panamákat csinálni, mint előbb. Tarján ezért dult-fult s a főkapitányt uton-utfélen rágalmozni igyekezett. Tarján most zsarolás, esalás és rágalmozás miatt került bajba, de azonkívül fenyegeti még a Zey-sig-ügy konzekvenciája is. Rudnay Bélának *Lulács* Gusztáv Jenő hírlapíró ellen indított sajtópörében, amelyet többször vissza akartak szivni, valósággal megdöbbentő manipulációkat fognak Tarjánra bizonyítani.

A zsarolások aktáit sem lehet még lezárni. A tisztas sajtó érdeke, hogy a vizsgálatot folytassák a többi Tarján-féle alakok ellen is.

Kassa veszedelme

A megfertőzött város

Tifuszjárvány pusztít

— *A HIR* tudósítójának telefonjelentése. —
Kassa, január 17.

A múlt év decembere óta a városban tifuszjárvány pusztít. A veszedelm híre csak a napokban pattant ki és így annál nagyobb a közönség rémülete. De nagy az elkeseredése is, mert nyilvánvalóvá lett, hogy a járványt a közegészségügy hihetetlenül elhanyagolt állapota okozta. Három évvel ezelőtt kezdték építeni az új csatornákat és a vízvezetékét. Az ásásoknál a régi csatorna évtizedeken összegyülemlett rothadt anyaga és szennye fölszínre került és ezt a dögleles mocsarat az utcára hánnyták. Így nemcsak a kutak vize, hanem a levegő is tele van a betegség bacillusaival.

Wondracek Jenő tisztifőorvos a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén jelentést tett a tifuszjárvány terjedelméről és keletkezésének okairól. A főorvos mindössze öt olyan megbetegedésről szólt, a mely halállal végződött, holott a magánlakásokban is sok lifuszbetegét ápolnak. A hivatalos jelentés öt betege a kórházban pusztult el, míg a magánlakásokban eddig hagymázos haláleset nem történt. A főorvos szerint vizsgálatot kellene tartani, mert valószínű, hogy a haláleseteket a kórház túlszűfolttsága okozta. *A HIR* munkatársa beszélt a közkórház ellenőrével, aki a következőket mondotta:

— A kórház épülete régi, legalább nyolcvan éves és már vagy huszonöt éve tervezik az újraképzését. A berendezése korhadt, tisztátalan és így sok alapja van annak a vádnak, hogy ha valaki csonttöréssel kerül be a kórházba, végigmegy az összes ragályos betegségeken. Az öt tifuszbeteg decemberben halt meg. Most a kórházban alig egy-két hagymázos betegét ápolnak, bár a kórház előtt is gőzölög a régi csatorna kihányt tartalma. A bajokat a közigazgatás zürzavaros állapota okozza.

A kórházi ellenőr nyilatkozatából kitünik, hogy tifuszjárvány már decemberben is volt, de a közönség előtt eltilkolták. A tisztifőorvos azt állítja, hogy a járványt a városi erdőben dolgozó favágók hureolták be Máramarosból, holott bizonyos, hogy a járvány oka magában a városban lappang. A közönség között a leghatározottabban terjed el az a kívánság, hogy közkórház épületét le kell bontani. A közigazgatás azonban renyhe. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén elhatározta, hogy át fog irni a vármegyéhez, arra kérve, hogy a várossal együtt feliratban forduljon a kormányhoz új kórház építése iránt. Amíg azonban az építkezés megtörténik, az egész város elpusztulhat. A járvány nincs szűnőben és még nagyobb elterjedésétől lehet tartani.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.
Budapesti, IV., Károly-körút 24. szám, I. em. Lift.
Telefon szám 101-39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Elektromágneses gyógyítás.	Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Röntgen-sugarakkal való kezelés.	Álmatlanság.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvasztatio).	Hüdések (Paralysis).
Kék fényvel való kezelés.	Gerincvelőgyulladás. (Tabes)
Villamos hő- és fényfürdők.	Idegfájdalmak (Neuralgiák, Ischias).
Villamos massage.	Szívbetegségek.
Galván, Farad- és Franklin árammal való kezelés.	Veregetés és megszesedés.
Villamos és szénsavas fürdők.	Köszvény és csusz (Rheuma, izületi és csontbajok).
	Székrekedés.
	Anyagcsere bajok (elhízás).
	Bőrbajok, hajbetegségek (hajhullás, kopaszság, bőrvészleteg).
	Aranyeres csomók.

■ Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. ■
Kezelés egész napon át. ■ Kíváratra prospektus.

Leányrablás egy őserdőben

Szászváros közelében kóbor cigányok elraboltak egy komédiásleányt. Egy évig tartották fogva. Most megszökött

A szép Hedvig kálváriája

A szászvárosi rendőrség előtt egy leányrablás sötét borzalmi kerültek napvilágra. Éjszakánként idején egy végtelen őserdőben kóbor cigányok megrohantak egy vándor komédiásleányt, aki az apjával székerezen utazott az erdőn keresztül. A leányt magukkal vitték, elhurcolták a hegyek közé titkos tanyájukra és egy esztendőn át az élet szörnyű kálváriáját járaták vele. Bájitalal elaltatták, feketére mázolták a testét és feleségül kényszerítették egy féllábu öreg cigányhoz. A szerencsétlen leányasszony most megszökött a karavántól és jelentkezett a szászvárosi rendőrségen. Itt megállapították, hogy Winter Hedvig, egyetlen gyermeke az apjának, a kivél fiatalon nyakába vette a világot. Hónapokon keresztül jártak Erdélyben, bohócos produkciókkal mulattatták a népet, a míg őt hatalmakba nem kerítették a cigányok. Azóta nem látta az apját, sejtelve sínes arról, hogy merre van, hiszen egy esztendő óta emberekkel is alig beszélhetett. Állandóan az erdőben tanyáztak, onnan jártak a cigányok a közeli falvakba lopni, rabolni, de őt sohase avatták bele ezekbe a gazságokba.

Éjjel az erdőn

Elrabolják a vándorleányt

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Szászváros, január 17.

Izzigatóan érdekes bűntény foglalkoztatja a szászvárosi rendőrséget. Tegnap reggel megjelent a rendőrkapitány előtt egy fiatal asszony, aki sirva panaszkodott el, hogy egy esztendő óta a legkegyetlenebb embertelenségek történtek vele. Az asszony cigányos ruhát viselt, piszkos volt s lerongyolt, az arebőre és a beszédje azonban elárulta, hogy nem cigányfajtából származik. A rejtélyes nő tökéletes, valósággal klasszikus néveltséggel elbeszélte, hogy Stettinben született és aryjával együtt mint vándorkomédiások jártak be a világot. Egy esztendővel ezelőtt Szászvárosra kerültek, a hol utcai mutatványokra kaptak engedélyt. Mikor Szászvárosra lejárt a koncessziójuk, elindultak a környéki falvakba és két napi falvás után egy éjjel az erdőn mentek keresztül. Hirtelen kóbor cigányok jelentek meg, akik elrabolták. Ő nem adhatott jelt az apjának, mert a cigányok belöpték a száját és elhurcolták a hegyek közé. Azóta egy év telt el és nem tudott szá-

badalni a karmaik közül. Többször meg akart szökni, de megfogták és halállal fenyegették meg. Borzalmas szenvedéseken ment keresztül és azért jött a kapitányhoz, hogy boszút álljon megrontóin. A karaván — mondta — itt tanyázik a szászvárosi erdőben. Éjszaka szöktem meg tőlük, mikor mindenki aludt. Reggelig az erdőben bujdostam, aztán nyakamba vettem az országutat és ezer halálfélelem között jutottam el ideig.

A szép Hedvig

A rendőrkapitány félbeszakította a szapora beszédű asszonyt és felütötte az iktatókönyveket, hogy megállapítsa, igazat beszél-e a rejtélyes nő, vagy egy jól kigondolt mesével akarja félrevezetni a rendőrséget. Az iktatóból kiünt, hogy egy évvel ezelőtt csakugyan adott a rendőrség egy Winter János nevű komédiásnak engedélyt, aki Hedvig leányával jelent meg a rendőrségen. A kapitány megállapította, hogy a cigányok kezére került leány Winter Hedvig, egyetlen gyermeke az apjának, a kivél fiatalon nyakába vette a világot. Hónapokon keresztül jártak Erdélyben, bohócos produkciókkal mulattatták a népet, a míg őt hatalmakba nem kerítették a cigányok. Azóta nem látta az apját, sejtelve sínes arról, hogy merre van, hiszen egy esztendő óta emberekkel is alig beszélhetett. Állandóan az erdőben tanyáztak, onnan jártak a cigányok a közeli falvakba lopni, rabolni, de őt sohase avatták bele ezekbe a gazságokba.

Kálvária a cigánytanyán

— Irtózatos kálvária volt az életem. — beszélt el a leány, aki azóta asszony lett, egy nyomorék öreg cigány felesége. Mikor a szörnyű éjszakán egy erdőregetegen hajtottunk keresztül, az apám elől ment egy kocsiban, én egy másik kocsiban ültem és kissé visszamaradtam az apám mögött. Hirtelen rabló cigányok támadtak meg, fölültek a kocsimra és szelkerestől, lovastól a hegyek között levő tanyájukra hurcoltak. Itt bájitalal elaltatták és mikor fölbredtem, a testem valami nehezen mosható anyaggal feketére volt mázoltva. Megtanítottak koldulni, jósolni, majd

arra kényszerítették, hogy egy féllábu cigánnyal házasságra lépjek. Egy fél év múlva átvándoroltunk Tordába, mert Szászváros környékén a csendőrség fölfedezte a cigánytanyát. Nem mertem őket elárulni, mert halállal fenyegették. Többször meg akartam szökni, de nem sikerült, mert mindig megfogtak és ilyenkor tüzes vassal kínoztak.

Mit mond a polgármester?

A rendőrség megindította a vizsgálatot és minthogy a leány illetőségi helyének a megállapításáról volt szó, beleszólt az ügybe a polgármesteri hivatal is. A Hír munkatársa beszélgetést folytatott André szászvárosi polgármesterrel, aki a következőket mondta:

— Kétségtelen, hogy az asszony előadása megjelel a valóságnak. Én magam is érdeklődtem a dolog iránt és felhívtam a csendőrséget, hogy kutassa föl Szászváros környékén a rabló cigányokat. Az asszony nyomra segítette a csendőröket és sikerült elfogni a karavánt. Tizenheten vannak. A csendőrség letartóztatta őket és ma átkísértették a dévai királyi ügyészség fogházába. Az asszony, aki stettini illetőségű, még Szászvárosban van, hatóságai őrizet alatt. Egyelőre az apját keresük és ha nem sikerül nyomára akadni, hazatoloncoltatjuk az illetőségi helyére.

A csendőrség nagyon sok gyanus tárgyat is talált a cigányoknál, a kiket egész sereg bünténnyel gyanúsítanak. A csendőrség és a szászvárosi rendőrség is folytatják a nyomozást. Kezükre játszik az elrabolt asszony, aki a karavánnak nagyon sok bűnét tudja és boszút liheg megrontói ellen.

I. Nyomorultak, Gazemberek. II. A BÜNÖS BUDAPEST.

IRTÁK: TÁBORI KORNÉL hírlapíró
SZÉKELY VLADIMIR rendőrfogalmazó.
A két kötet ára 2 kor.
(Postadíj 20 fillér, ajánlva 45 fillér.)

Kapható A NAP kiadóhivatalában
— Búkk Szilárd-utca 9 sz. —

A főbb fejezetek címei:
A nyomortól a bűnig :: A művészet
csalói :: Hipnotizmus, spiritizmus ::
A perverszek :: A bűn specialistái ::
Hamis játékosok :: Zsarolók :: Úzso-
rások :: Anarkisták, gyilkosok ::
:: Szezonbűnösök ::

Ezer leányfej

REGÉNY

A HIR számára írta:

BERKES IMRE

20

— Hová gondol? — tiltakozott Biróné s visszakényszerítette az ágyba a beteget.

Szilárd forgolódott, közben megrándult a karja. Arca eltorzult s a szeme könnybe-
lábadt. Biróné újra a doktorhoz futott, de a küszöbön egy sápadt nővel találkozott. Sötét ruha volt az idegen nőn.

— Kiss Etel vagyok, — mondta hal-
kan. — Be lehet menni?

— Kezét csókolom, — siránkozott Bi-
róné. — Épp most akart elmenni az isko-
lába... Nagyon rosszul van, — sugta az
igazgatónő fülébe.

Szilárd pedig felült az ágyban. Amik-
or az igazgatónőt meglátta, mosolygós arc-
ot vágott. Kiss Etel egészen odament az
ágyhoz, megszorította Szilárd balkezét s
hálásan rebegette:

— Köszönöm, tanár ur...

— Oh, — tiltakozott Szilárd. — Ez nekem kötelességem volt.

Az igazgatónő leült. Egy darabig szólanul nézte a beteg kipirult arcát, aztán újra megszólalt:

— A kartársak szívélyesen köszöntik...

Szilárdnak rendkívül jól esett ez a nagy udvariasság. Azelőtt nem igen kényeztették el az iskolában s íme most, hogy védelmükben sebesült meg, idejön hozzá az igazgatónő, ez az egyébként szófukar, rideg nő, érdeklődik, mélyen néz a szemébe, a többinek az üdvözlését is tolmácsolja, vigasztalja, hogy hamarosan kiheveri a betegségeit s újra eljőhet az iskolába, a hol már alig várják. Hálásan szorongatta Kiss Etel kezét, a mikor elbeszűzött tőle, már az ajkán lebegett, hogy azt mondja, jöjjön el máskor is, de az igazgatónő megelőzte:

— Holnap is lesz egy kis szabad időm...

— Nagyon hálás vagyok, — mondta Szilárd.

Megint magára maradt. Most valamivel jobban érezte magát, a láza megcsillapodott, behunyta a szemét és hamarosan elaludt.

Ejjel elkerülte a szemét az álom. A seb erősen sajgott, Groll ezredes úgy forgatta a kardot, hogy nyugodtan megöhlhetne volna Szilárdot. Hálával gondolt ellenfeleire, aki megelégedett egyetlen vágással. Igaz, hogy erős vágás volt. Még talán venségében is fog rá emlékezni... Majd az unokáinak elmeséli a párbaj történetét.

Nem mert mozdulni, mert a karnak pihenésre volt szüksége. A nyilalás már az agyában fészkelte, onnan a szemébe tola-

dott, a mellére és a lábaiba. Rokkant, inaszakadt volt az egész teste, szinte megbő-
nult a kényszerű lomhaságban. De ha mozdult, tízszeres fájdalmat érzett.

A multa gondolt, hogy a jelent elfeledje. De csak Kiss Etel jutott eszébe. Látta, amint alázatosan besompolyog a szobába, érezte, hogy hosszasan szorongatja a kezét... Mit akar tőle ez a nő? Miért jött el hozzá? Hisz ő az oka a betegségének és hogy esetleg megbénul a jobb karja. Legjobb volna, ha legközelebb durván bannék vele, legalább nem tenné be többet ide a lábát... El is tökéltte magában, hogy ridegen fogadja, unalmas lesz, kérdéseire nem válaszol s hogy ásitani fog... Talán észreveszi, hogy mindez neki szól.

Dél előtt kitűnően érezte magát. Megint föl akart kelni, de Biróné lebeszélte. Nagy vágyat érzett magában arra, hogy Groll Elza arcképe elé üljön, azt bámulja s az esetleges hibákat javitgassa. Az arcképeket odakérte az ágyába, azokat nézegette és sorjában megállapította mindegyikről, hogy mit csinált, a mikor az ő sebesülése hírért meghallotta.

— Ez a mosolygós arcu bizonyosan sirva fakadt, — gondolta Szilárd.

— Ez a haragos szemü összeszidta az ezredest.

— Ez a szelid tekintetű letérdelt és imádkozott.

— Ez a sápadt leány meg elájult.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Kőbányai sertésvásár. Sertéslétszám: január 15-én volt készlet 22.419 db; január 16-án elszállított 110 db; január 17-ére marad készletben 22.300 db. A hizott sertés-üzlet irányzata: csendes.

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

10—20 fillérrel drágább áron elkelt 17.000 nm. buza. Rozs változatlan. Zab üzletelen. Tengeri 5 fillérrel drágább.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 500 mm. 75 k. 25.30 K., 100 mm. 25.45 K., 10.000 mm. 76 k. 25.90 K. Pestvidéki: 400 mm. 78 k. 25.70 K., 100 mm. 77 k. 25.70 K., 500 mm. 76 k. 25.35 K., 500 mm. 75 k. 25.— K., 350 mm. 73 k. 23.60 K., 200 mm. 72.5 k. 23.60 K.

Mind három hónapra

Rozs: 300 mm. 22.35 K., 300 mm. 22.35 K., 300 mm. 22.20 K., 50 mm. 22.20 K., 200 mm. 21.70 K. paritásra.

Készpénzfizetés mellett.

II. Határidő-üzlet

Irányzata eleinte szilárd, zárlat felé valamivel lanyhább.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	21.22—21.50—21.30
Áprilisi buza (1908)	25.42—25.80—25.72
Októberi rozs (1908)	18.56—18.66—18.54
Áprilisi rozs (1908)	22.38—22.74—22.60
Áprilisi zab (1908)	16.70—16.74—16.70
Májusi tengeri (1908)	14.—14.12—14.—

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza (1908)	21.30—21.32
Áprilisi buza (1908)	25.72—25.74
Októberi rozs (1908)	18.54—18.56
Áprilisi rozs (1908)	22.60—22.62
Áprilisi zab (1908)	16.70—16.72
Májusi tengeri (1908)	14.—14.02

Gabonaforgalom

1908. jan. 15-től jan. 16-ig.

	Árvesztés	Elszállított
Buza	4906	—
Rozs	662	—
Arpa	1352	—
Zab	250	—
Tengeri	1076	—
Liszt	506	4980
Korpa	—	2463

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órakor a következők voltak a záró árfo-lyamok:

Áprilisi buza (1908)	25.74
Októberi buza (1908)	21.34
Októberi rozs (1908)	18.52
Áprilisi rozs (1908)	22.60
Áprilisi zab (1908)	16.70
Májusi tengeri (1908)	14.04

A budapesti értéktözsde

Irányzata szilárd, mérsékelt forgalom mellett. A helyi piacon Közuti vasuti részvények iránt mutatkozott élénkebb érdeklődés.

Előzőszo: Kötettek: Osztrák hitelrészvény 637.25—637.50. Magyar hitelrészvény 768.25—769.—. Magyar lezártoló- és pénzváltóbank 491.—491.75. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 423.—424.50. Osztrák-magyar államvasut 79.25—80.—. Közuti vasut 562.—565.50. Hazai bank 286.50—287.—. Salgótarjáni kőszénbánya 596.—597.—. Orosz járadék 90.10—90.15.

Déli tözsde: Buzdítás hiányában a déli tözsden sem élénkült meg az üzlet, az irányzat azonban továbbra is szilárd maradt.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 637.—637.50. Magyar hitelrészvény 768.50—769.20. Magyar lezártoló- és pénzváltóbank 4592.—4592.50. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 424.—425.—. Osztrák-magyar államvasut 679.—680.25. Rimamurányi vasmű 530.—530.50. Magyar koronajáradék 93.47 1/2—93.50. Orosz járadék 90.15. Közuti vasut 565.75—567.—. Városl. villamos vasut 286.—280.50. Kereskedelmi r.t. 587.—588.—. azai bank 286.50—287.50. Hazai sorsjegy 104.25—104.50. Magyar aszfalt 171.—175.—. Salgótarjáni kőszénbánya 595.—596.—.

Utótözsde: Az utótözsde irányzata alacsonyabb berlini jegyzésekre csekély forgalom mellett gyengült.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 637.—

636.—. Magyar hitelrészvény 768.50—768.—. Osztrák-magyar államvasut 680.75—679.25. Magyar vasuti forgalmi r.t. 35.50.

Zárlat 3 óra 30 perckor: Osztrák hitelrészvény 636.—. Magyar hitelrészvény 768.—. Osztrák magyar államvasut 529.75.

Bécsi gabonatözsde

Buza szilárdabb. Rozs nyugodt. Arpa bágyadtabb. Tengeri megszilárdult. Zab szilárd. Idő: ködös.

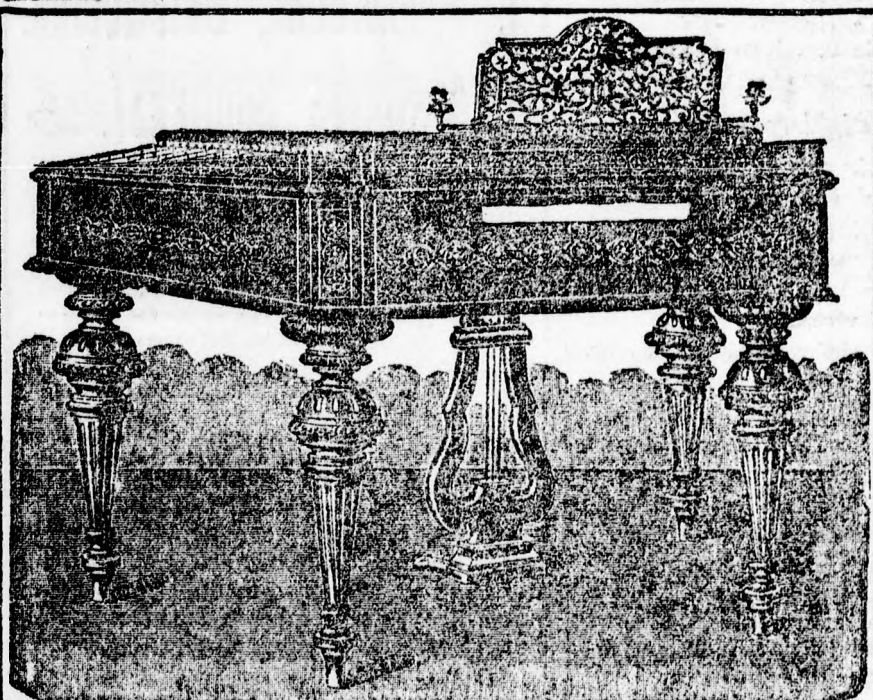
Bécsi értéktözsde

Bécs, január 17. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 százalék. papíráradék 96.75. 4 százalék. osztr. aranyjáradék 115.45. 1860. sorsjegy 49.75. Angol-osztr. bankrészvény 293.50. Bécsi Bankverein 520.75. Osztrák-magyar bank 1775. Déli vasut 49.70. Dunagőzhajózási társ. 1020. Dohányrészvény 405. Cs. kir. vert arany 11.35. Német bank-váltók 117.75. Osztrák Lloyd 418. 4.2 százalék. ezüst-járadék 96.75—98.65. Osztrák koronajáradék 96.80. 1864. sorsjegy 256.50. Osztrák hitelintézet részv. 635.25. Union-Bank 541.50. Osztrák Laenderbank 409.75. Osztr.-magy. államvasut 679. Elbevolgyi vasut 421.50. Alpesi részv. 601.50. 20 frankos 19.10. Londoni váltóár 241.17. Lipótkohó 426. Török sorsjegyek 185.50. Irányzat: nyomott.

Bécs, január 17. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalék. aranyjáradék 111.55. Tiszai és szegedi köles. sors. 147.50. Magyar hitelbank részv. 107.50. Magy. lez. és váltó-részv. 490.50. Rimamurányi 528.52. Adria hajózási rvt. 428. Magyar koronajáradék 93.40. Magy. nyerem.-kötv. sorsj. 191.75. Magyar Jelzáloghitelbank 423.50.

Külföldi értéktözsde

Berlin, január 17. (Zárlat.) 4 százalék. arany-járadék 98. Osztrák hitelrészvény 200.10. Déli vasut 27.75. Orosz bankjegyek 214.25. Disconto Commandit 171.75. Dinamit Trust 159.75. Harpeni 201.50. Unifiktált török járadék 95.40. 4.2 százalék. ezüstjáradék 96.60. 4 százalék. magyar aranyjáradék 93.60. Osztrák-magyar államvasut 145.10. Bécsi váltóár 84.85. Olasz járadék 103.75. Által. Villamos Edison 200. Gelsenkircheni 187. Laurakohó 218.25. Irányzat: gyenge.

Hangverseny-cimbalmok pedállal

a legjobb kivitelben, csekély havi részletfizetés mellett, árfiáremelés nélkül.

Aufrecht és Goldschmied

hangszerárúházában,
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Itt vegyünk! **Itt jót kapunk!**

Kosmos

regészeti és kozmetikai labororium
Győr, Baross-ut.

Tyukszemet, bőrkeményedést azonnal eltávolít a KAISER-féle Tyukszemhalál ára 70 fill.

Fagy-, viszketés és bőrbajok ellen a „KOSMOS”-fagybalzsam 90 fill.

A legjobb és leg-erősebb sósborszesz az Erősórszesz. Ez maga az erő és egészség. Ára 2kor., 1 kor. és 30 fill.

Csodás hajnövesztő Peilicose ára 3 kor.

A szépségápolás biztos szere a „HOPPA” ára 2 kor. 50 fillér.

Minden kérdésre szívesen felel a „KOSMOS”-laborato-rium, hol ezen cik-kek kaphatók.

Megbízható! **!! Olcsó !!**

INGYEN!!

és bérmentve külföldi száll-oltrány és vasúti utazás-igényeket, mely minden szülő, és kerti tulajdonos-nak nélkülözhetetlen tudni-velőket tartalmaz.

Az árak meglepő olcsók. Számos díjmentes levél ig-nyelje olcsó, és vasúti-utazás-igényeket.

Belawarát rendeljen mert ezen faj nem kelle-ment, sem permenteni.

Szűcs S. fia szállítóteteje
BIHARDIÖSZEG.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármely
nemi betegségben szenvednek

Mint nyugodt és hólyagbajok, húgyvesztések, vizelet zavrok, éjjeli magömlések, sebek és hólyagos bántalmak (gyulladás) az interitózis növényeként fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülés, bármely bőrkülső és belső, nőknél lefolyás, mely bajok alapos, gyors és gyökeres gyógyítására, szigorúan tudományos és lelkileg me-letes gyógymedicinnal fogva legjobban ajánljuk.

Dr. Garai Antal

v. cs. és kir. főorvos országos híró és legrégibb 30 éve fennálló rendelő-intézetet

Budapest, VI., Andrásy-ut 24. szám.

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Iltt nyug-odt és hólyagbajok vizsgálata villamos húgycsatlókor segé-jevel. Védőlevek levezető kimerülő vizelet és ezalattori tanácsot nyernek, gyógyszeresekről gondoskodva lesz.

Tünetmentes biztosítva.

~ Nőknek külön van terem. ~

VASÁRU, SZERSZÁM, ÉS KÖNYV-ÁSZERÉK TRAKTÁRA, MINDENKEM-
— KARPITOS-CIKKET —
Nevezetesen négy: FÜGŐNYRÍ-
DAKAT ÉS FÜGŐNYRÍZTŐ-
KAT nagy mennyiségben tartok
raktáron a legújanyasabb árért
bocsáthatom áruba. Telefon 66-78
STRASSER JÓZSEF VI., Király-u. 82

Kedvező alkalom
6 KORONÁÉRT
küldök 4 és fél kiló
(kb. 50 db) hevesse
megsérült finom enyhe
piperezappant
róza, lilomte, orgona
folya, zereda, jasmín
és gyöngyvirágból szá-
pelt üszvöngyöt.

— A pénz előzetes
megküldése esetén
vagy utánvétellel küldi:
Aufenberg József Bpest,
VIII., Verseny-utca 6.

HA FÁJ A FEJE, Ne tetovazzak, hanem használjon azonnal **Beretvás-féle MIGRAIN pasztillát** mely 5 perc alatt mindenféle természetű idős fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet. Felülmúl minden eddig ismert eszk. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 korona 20 fill. Főraktár: Beretvás Tamás gyógyszerész, Kispes, Rákóczi-utca 6, Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Ingyen postalai szállítás 3 doboz rendelésnél.

SZINHÁZAK.

Szombat, 1908. január 18-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bánk bán.

Nagy opera 3 felvonásban.
Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZINHÁZ.

Az örök küzdelem.

Szimulá 3 felvonásban.
Kezdeté 7 óraker.

VIGSZINHÁZ.

A tolvaj.

Kezdeté fél 8 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ

Gretchen.

Tréfa 3 felvonásban.
Kezdeté fél 8 óraker.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban
Kezdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZINHÁZ.

(Vig-Opera).

Parasztbecsület.

Zenedráma 1 felvonásban.

Utána:

A tékozló fiu.

Németjáték 3 felvonásban.

Kezdeté fél 8 óraker.

VARSZINHÁZ.

Zárva.

URANIA SZINHÁZ.

Az Országos Színművészeti Akadémia előadása.

Modern Színház - Cabaret

Andrássy-út 69.

Telefon 93-15.

5 színpadi tréfa. 24 mutat-
tató művészeti magánzám.
3 kacagtató kis bohózat.
Szerzők: Szomaházy, Hel-
tal, Molnár. — Szereplők:
Medgyaszay Vilma, Vörös
III. Keleti Juliska, Poor
Lili, Nyáral, Bársony,
Kábók, Boros.
Kezdeté 9 óraker.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. sz. (Bonbonnière) Telefon 52-88

Minden este a nagyszerű januári műsor!

Fellépnek:

László Rózi
Ferenczy Károly
Eloagh Écske
Nagy Andre
Fábián Cornelia
Repf Jolán
Sajo
Huszár
Gahányt
Mahr
Kovary

4 kis szindarab

25 Cabaret-szám!

4 színpadi tréfa

Jegyek: Bárdnál, Kossuta Lajos-utca és Andrássy-út Zipsér-nél, Andrássy-út 4. és a Cabaret pénztáránál

Mr. Charles Lyon
Dr. Árkövy tanár 11 éven át volt technikai assistens

első angol fogműtermét

megnyitotta Budapest, IV., Koronaherceg-u. 20.
és ajánlja magát mindennemű fogtechnikai koronák, hidalások, valamint aranyműveletek ki ítelésére.

FOLIES CAPRICE

Irinyatók: **LETTÉI és KELETI** Rendező: **RÉVAY-UTCA 18.** Főrendező: **ROTT SÁNDOR!**

Ujdonság! **MA** Szüszüelés! **11 óraker!**

„Was Männer fesselt?“
Bohózat. Irta: SATYR. Rendező: **TREBITSCH SÁNDOR.**

Ezt megelőzi
„Kirándulás a szabadba“
(CABARET) előadja a Folies Caprice egész személyzete.
Egynekvöd 10 óraker. Egynekvöd 11 óraker!

„Leánynézőben“
Bohózat. Irta: **SATYR.** Rendező: **ROTT SÁNDOR.**

Képpallé pénztár délelőtt 9-12 és délután 3-6-ig.
Az 1-5. emeleti Casino de Paris-ban reggeli 5 óráig
Zene és tánc.

Figaró nagy kávéház
Hajós-utca 25. sz.
— A m. kir. Opera közelében. —
Vasárnap és ünnepnap délután

KATONA-ZENE
Minden este egy **BALÁCS GUSZTI** 12 tagból álló bandájával hangversenyez. — Kétféle és pontos kiszolgálásról gondoskodik
Wolf József, tulajdonos.

világhírű zongorák

mint Bösendorfer, Ehrbar, Bechstein, Ibach, Gaveau Párisból stb. legolajóbban vásárolhatók és bérelhetők.

Keresztély

hirneves zongoratermésben) — Budapest, — Váci-körút 21. sz. (Iparudvar)

Gázcsillárok

5 és 3 ágú, villanyra is berendezve, használt de nagyon jó állapotban, azonnal eladók. Cim

KERTÉSZ PAL, Rákóczi-út 40

A legelőszertűbb és szőkekezeletűbb

ajándék

Wagner-hangszerep

Fordítható elegáns karral, virágtöltővel, hangversenyhangdobozzal, 6 lemezzel és 400 angol tüllel együtt 40 kor.

Wagner „Hangszerkirály“-nál

Budapest, VIII., József-körút 15. sz.

Lemez-vevőim a tüket mindig ingyen kapják. Általános hangszer árjegyzék ingyen.

LUKÁCS KÁROLY
KORUC PRÍMÁS
HANGVERSENYEZÉSTENKÉNT
A LOUVRE KÁVÉHÁZBAN
ANDRÁSSY UT 54

Az ipar csodája.

New York és Londonban nem kimélte meg az európa társzaföldet sem és azért egy nagy ezüstüru gyár indit savva érezte magát, az egész készletet csak a munka ró egy kis körpót ása ellenében eladói. En 181 vagyok hatal-
mavva ezen megbízást teljesíteni, miért is csupán 6 frt 90 korát küldöm a következő tárgyakat:

- 6 drb. legfinomabb asztali kés valódi angol pengével
- 6 „ amerikai szabadalm. ezüst villa egy darabból
- 6 „ amerikai szabadalm. ezüst evőkanál
- 12 „ amerikai szabadalm. ezüst kávéskanál
- 1 „ amerikai szabadalm. ezüst levesmerő
- 1 „ amerikai szabadalmazott ezüst tejmerő
- 6 „ angol Victoria elő-díjca
- 2 „ hatásos asztalgyertyatartó
- 1 „ teaszűrő
- 1 „ igen finom cukorszűrő

12 darab összesen csak 0 frt 90 kr.
Ezen 42 tárgy előbb 40 forintba került és most csak 6 frt 90 kr. minimális áron kapható. — Az amerikai szabad. ezüst egy kivül beült fehére fém, mely ezüst szímet 25 esztendőig megtartja, miért jótállék. Ennek bizonyosságául, hogy ezen hirdetés nem csalás, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni. Senki se mulassza el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze mely g. anyorú

nác- és alkalmi ajándék, továbbá minden jobb hártartásba kívádon alkalmas

Egy eszeryed 11 kapható:

HIRSCHBERG A.-nál

szab. amerikai ezüstkitvitell áruház
Bécs, II. Rembrandtstrasse 19/V.
Székhütlés a vidékre utánvétel vagy az Telefon 14597.
Eszereg előzetes befűldésével. Tisz-
ítópör hozza 10 kr. Valódi
osak a mellekelt védjeggyel.
(egészszeti ére)

Kivonat az ellismaró levelek ezrelből:
Edelsheim bárónó 6 kegyelmessége az
ön asztali készleteit nagyon melegen
ajánlotta nekem, tehát legyen s zives
nekem is két-ké készletet 6 frt 90 kr-ával küldeni.
Tiszta Ilona szűr, Degenfeld grófnó
Az első küldeményem nagyon meg vagyok elégedve,
kérek még egy garnitúrát. — Kálcza.
Wajorosi János, kanonok.
A küldeményem velem s nagyon meg vagyok elégedve,
kérek még egy küldeményt 6 frt 90 kr-ával.
Károlyváros.
Baró Bánffy 6 excol.
A pendelt tárgyakat megkaptam. Nagyon meg vagyok
elégedve és b. céget mindenkének ajánlani fogom.
Zemplén-Szinná Lehecsky Endre, kanonok és pléb.

Első Alföldi Cognacgyár

Részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten

ajánlja a legkiválóbb, a leg-
hirnevesebb, a legkitűnőbb és a
legzamatosabb legkedveltebb,
páratlan minőségű gyártmá-
nyait:

BARACK pálinka
cognac
crème

Radiál-Elixir

48-as likör Menyecske-likör
Cake-Walke likör.

Kecskeméti 7-es gyomorkeserű.

Tulipán-Cognac

Tulipán-likör

Kitűnő „Meggyszesz“

Mogador.

Molakoff.

Vanília. ~ Allasch.
Alföldi finom

Király-rom

Thea-rom

Zaida-rom

Sanghai-rom.

Magyar csutora és kerső különlegességeit
valamint

Az Alföldi fehér

sósborszesz-t

mely a legkitűnőbb szolgálatot teszi
csusz, rheuma, köszvény stb. bajoknál.
Óriási próbatüvege csak

40 fillér

Kapható mindenütt.
Postán utánvétellel, vagy a pénz
előzetes beküldése után.

Budapesti főraktár:
Lederer Magyar Király gyógyszerár

V. ker., Marokkói-utca 2. szám.

APRÓ

E rovatban minden szövegegyzeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jelölés alatt küldenek a Kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert értetik semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenéséig el nem visz, a Kiadóhivatal megsemmisíti.

A NAP - A HIR apróhirdetési levelezőlapjai kaphatók: Budapestben és a vidéken minden hírlap-elárultónál.
ÉRVÉNYES 10 SZÓIG.
ÁRA 20 FILLÉR.

Olcsón levelezhet mindenki, aki **A Nap: A HIR** apróhirdetési lev. lapját megveszi **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Házasodhat mindenki, aki **A Nap: A HIR** apróhirdetési lev. lapja útján hirdeti **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Állást kaphat mindenki, aki **A Nap: A HIR** apróhirdetési lev. lapja útján hirdeti **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állást hirdethet a leg sikeresebben **A Nap: A HIR** apróhirdetési lev. lapja útján. **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Oktatást nyerhet mindenki, aki **A Nap: A HIR** apróhirdetési lev. lapja útján hirdeti **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Butor legelősebb közvetítője **A Nap: A HIR** apróhirdetési levelezőlapja. **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Adás-vétel legelősebb közvetítője **A Nap: A HIR** apróhirdetési levelezőlapja. **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Lakás legelősebb közvetítője **A Nap: A HIR** apróhirdetési levelezőlapja. **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Pénzkölcsön legelősebb közvetítője **A Nap: A HIR** apróhirdetési levelezőlapja. **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Gyümölcs legelősebb közvetítője **A Nap: A HIR** apróhirdetési levelezőlapja. **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Üzlet legelősebb közvetítője **A Nap: A HIR** apróhirdetési levelezőlapja. **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Ingatlan legelősebb közvetítője **A Nap: A HIR** apróhirdetési levelezőlapja. **Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.** Kapható minden dohánytözsdeben.

Levelezés **Unatkozó** asztaloknál kedélyesen szórakoztatna csinos érsemter. Leveleket „Barkantyú” jelleg alatt a Kiadóhivatalba. 11219

„Urak” jégpályán látott anygalt kérdem: ismeretség lehetséges? Választ kértél jelzigre 15517

Betöltendő állások **Keresetnek:** ellenőr, raktárnok, felügyelő, pénzügyes. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Pályázatok. Ma megjelenik 317 állásról az Országos Pályázati Közlöny. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Mider varráshoz munkásnő, valamint tanulóleány, fizetéssel felvetetik. Mme Juliette Kovács. Dorottya-u. 11. II. em.

Gazdaságba gazdasági, számvévo, ispan, gazda, segédlistáz és írrok keresetlik. Föltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Állást keresők **Gazdaasszony,** ki jól főz, a háztartás minden ágában járatos, hosszú bizonyítványokkal rendelkezik, állást keres. Szíves megkeresések: Akácfa-utca 22. II. 14. alá kértnek.

At.c.gazdaközönség és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnások, szeszifőzők, kertészek, kezesek és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetnek. Krakauer Armin, VI. Nagyzsuzsanna-utca 25. szám. Telefon 64-76.

Oktatás **Parlamentari** gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola. Díjtalan gépírás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémián rendez tanórok által oktatott szakintézmények. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyamát. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelberger Szakiiskola, eszőlött Gyár-utca 4. (most kiadólag Liszt Ferenc-tér 10.) Címre: Gyorsírók. A szakiskola tanfolyamokról és más utánzóit nevelő tanfolyamokról (függetlenül.) Telefon 64-68. Nyitva asept. 1-től 12-ig.

Kolozsvári Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen lelkiismeretesen és legelősebben, igen rövid idő alatt és olcsón csak mi kétfélek elő kipróbált módszereinkkel. A vizsgálatok sikerét biztosítja 6 év óta fennálló kiváló eredményeink produkált. Az előkészítést a téren előzőknek elismert, szakavatott egyéniségek végzik. Részletes felvilágosítást ad Dr. Erős Vilmos jogi szemléltetője, Kolozsvár, Magyar-utca 2. Telefon.

Dr. VOGEL FELNÖTTER OKTATÁSA BUDAPESTEN, Dohány-utca 81. I. 3. szám.

Előkészítés: polgári iskolai vizsgálatokra felelősséggel, a tanítás díjának utólag, csak a sikeres eredmény esetén való fizetésével. — továbbá mindennemű más magánvizsgálatra, valamint értekezésre. A felvilágosítás díjmentes. Tanítványok csak korlátozott számban vehetők fel. 555

Gépészeknek fontos, hogy a „Molnárak Lapja” által (Budapest, V. Csáky-utca 12.) minden héten kibocsátott „Gépész”-rovatot állandóan olvassák. A lap ára egész évre 8 kor. Mutatványszám ingyen. — Ugyanott kapható 4 korona előzetes beklüldés mellett a „Géprajzolás tankönyve” című alapvető műszaki munka, amely az önképzés alapja a technikában (325 oldal terjedelmű, 423 ábrával). Aki igazi szakemberré akarja magát képezni, annak ez a könyv valóságos kincsesház. 30522

Polgáriskolai reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi és egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra előkészítetnek rendez és magántanulók, valamint felnöttek, kik tanulmányaikat felfeszakították, általában elismert legjobb sikerrel, kitűnő módszer szerint, szaktanárook vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátozott számban vétetnek fel. Felvilágosítás szolgál. „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 19059

Felnött magántanulók iskolájában előkészítetnek polgári iskolai, gimnáziumi, vagy bármely más magánvizsgára, tanulmányaikat felfeszakított vagy csak elemi iskolát végzett felnöttek (hölgyek is), továbbá gyermekek a legelősebb idő alatt teljes felelősséggel, okleveles tanórok felügyelete alatt. Díjazás csak sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítás ingyen. Dohány-utca 81. II. 2. 19522

Cimbalom-tanítónő tanít kitűnő módszer szerint költőből vagy elgányosan, mérsékelt áron, úgy saját lakásán, mint házon kívül. Három hónap alatt biztos eredmény. VII., Ovoda-utca 19., III. em. 22. 668

Butor **Modern** szőnyegdínyvők, szolonok, matracok olcsón kaphatók. Aggteleki-utca 12, kárpitosnál. 17330

Butorudvar. Teljes lakberendezések készítésére, és kedvező részletezésre, nem felemlít árban kaphatók Schwarcs Lipót és testvérei kárpitosmester és butorkereskedő. Budapest, Hárfa-utca 87. sz. Árjegyzék 60 fillér.

30% megtakarítás régi butorszalonban Bpest, Ferenciek-tere 3. sz. főtételek. Vétel és eladás, polgári urasági lakberendezések, uriszobák, paliszander- és mahagonbutorok, keleti szőnyegek, eszillárok stb. Telefon 82-13

Különféle butorok azonnal olcsón eladók. Privát! Sándor-utca 39/A. (Földsz. 5. ajtó).

Háló és ebédlő garnitúrák, eszillárok, rész-ágyak, szőnyegdínyvők, irodai berendezések, pénzeszények, olcsón eladók. Beraktározást Vállalat Budapest, Gerőczy-utca 2. Telefonszám 11.

Új rendszerű BUTORHITEL. Butorok csatlós a legelősebb kivételben kaphatók készpénzzel v. banknál törleszhető részletek. BALÁZS és TÁRSA butorraktárban Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak marad adósa, mi által a butort mindenkinek készpénz-árban számíthatjuk. A bankkölcsönt sem részlegjézzes sem egyéb költséggel nem terheli.

1000 családnak szerzett Huszár lakást, azonnalra. Méréleg-utca 2. Telefon 81-08.

Klubnak, pénztözlőnek, irodának, előzők vállalatnak stb. kiválóan alkalmas, díszes helyiség, mely áll egy előszobából, egy nagy teremből, két kisebb teremből s mellékhelyiségekkel, gép- és villanyvilágítással, erkélyvel, május esztendőre, esetleg azonnal is kiadó. Rakóczi-ut 17. I. 1.

Aki lakást stb. akar venni, annak csak Huszárhoz kell menni. V., Méréleg-utca 2. Telefon: 81-08.

Üzlet **Üzletvétel és eladás** ingyen közvetít mindenkinek Huszár V., Méréleg-utca 2., Gresham-palota. Elsőrangú ajánlatok.

Hentesáru esemegé-üzlet, legelősebbek körűn átadó biztos megéltéssel, esetleg helyiség bérebeadó. Németh, Dob-u. 48. 18962

Eladó üzlet! 32 év óta fennálló terményüzlet, szép urak lakással, magtárral, nagy istálló, eszillóval, dohánypajta stb. mellékhelyiséggel együtt, öregség miatt és visszavonulás végett eladó: Heves vármegyében, a vasútállomás fönvonalától 10 perc, nagyforgalmu országot, esetleg 60-70 hold prima szántóföld, s hold dohánygyeget, melyet is helyben átvehető. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Különféle **Nem kell már** semmiro futár, mert elvégez mindent Huszár V., Méréleg-utca 2. Kap ott lakást, állást, üzletet. Válaszbélyeg.

Gőzcséplőgépek és lokomoblok, használt és gyárilag javított állapotban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Cseréltetők költetnek, Horvát és Hercegek Budapest, Lehel-utca 8.

A Képeslap-király Farkas Józsefné, Budapest, VII., István-tér 4. sz. 12 kor. beklüldése ellenében bérmentve küld 300 különböző, izléses, kelendő, gondosan összeállított képeslap udonságokat. 1.20 koronától 10 koronáig minden fajtból. 20774

Pénz **Pénzkölcsönt** kezes nélkül is kaphatnak bármilyen fűlások. Márton, Rakóczi-ut 65. Válaszbélyeg. Telefon 61-75. 10255

Pénzkölcsönt 300 koronáig, kereskedőknél, iparosoknak, üzleteseknek, segédeknek, minden szakmából, gyári alkalmazottaknak, vidékre is. Singer, Rakóczi-ut 55. Válaszbélyeg. 19677

Pénzkölcsönt kaphatnak legelősebben katonatisztek, tisztviselők, megyei, állami, városi hivatalnokok, kereskedők, iparosok, nyugdíjas öregek, keszes nélkül is. Prívtárgy-aznap folyósított Adler, Rottenbiller-utca 9. I. 20. (Válaszbélyeg.) Betétbiztosítást is elfogadjuk I. II. III. helyre, pestkörnyéki házakra 4 százalékos kamattal. Telefon 90-91. 19592

Lakás **Lakás** Huszár, Gresham-palota. Telefon 81-08. Méréleg-utca 2.

Külön bejartu elegánsan berendezett szobák azonnal olcsón kaphatók. Főherceg Sándor-utca 30/A. Magyar Orthon elsőrangú penzió. Szigorán családi otthon.

Elsőrendű SINGER varrógépeket nagyban eredeti gyári árban 10 koronától feljebb és minden áremelés nélkül havi 8-10 kor. részlete szállítunk 10 évi jótállással.

LANG JAKAB és FIAI varrógép- és kerékpár-nagykeresek. Budapest, VIII., József-körút 41. Fióküzletük: Baross-tér 4. és Budán: Zeigmond-utca 9. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Ügynökökkel nem dolgozunk.

Száraz, törekeny és molyos haj legelősebb gyógyszer a „Molle de Boen”-et, marhavelő china-pomádé. Hajnövesztő hatása bámulatos. Egy tégely ára K 1.20

Beraktározási előlegező- és butorvállalat.

HELLER TESTVÉREK, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rakóczi-(Keröposz)-ut sarok. Telefonszám 79-85.

Ügynökök tömegeikk eladásához keresetnek. Ajánlatok „Tömegecikk” jellegével kiadóba keretnek. 19540

Kereskedelmi- iskolát végzett, a könyvelésben jártas gyakornok azonnali belépésre kerestetik. Magyar és német nyelven írott ajánlatok ügyes jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Hajhullás és korpakepződés ellen a legelőbizhatóbb szer a Majthényi-féle **Tanno-chinin** hajszesz. Nemesek megakadályozza a haj kiullását, de jelentékenyen előmozdítja a haj növekedését. Egy üveg ára 1 kor. 20 fillér., 2 és 4 korona.

Beszélő gépek **Columbia** lemezek és hengerek a legelősebb felvételű kaphatók dupla nagy lemez 4 K 50 fillér. újdonság! Híput dupla lemezek 1 korona. Javításokat elfogadjuk. **FLAXMAYER ERNE ERŐS** Budapest, VI. Sziv-utca 18. (Andrássy-ut és Lövéfalda-tér között)

Egy háztartásban se hiányozzék a hírneves Majthényi-féle „Diadal”-sósorszesz mely gyógyhatásánál forvra feloldulja az összes fergalmában lévő hasonló kesztiményeket. Egy kísérlet meggyőző mindenkit ezen áldásos háziszert kiváló tulajdonságairól. **Kis üveg ára — 40 fill. Közép „ — 90 „ Nagy „ — 150 „** Főraktár: **Majthényi Béla** droguistánál Budapest, IX., Vámbház-körút 15.

Elsőrendű SINGER varrógépeket nagyban eredeti gyári árban 10 koronától feljebb és minden áremelés nélkül havi 8-10 kor. részlete szállítunk 10 évi jótállással.

LANG JAKAB és FIAI varrógép- és kerékpár-nagykeresek. Budapest, VIII., József-körút 41. Fióküzletük: Baross-tér 4. és Budán: Zeigmond-utca 9. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Ügynökökkel nem dolgozunk.

Száraz, törekeny és molyos haj legelősebb gyógyszer a „Molle de Boen”-et, marhavelő china-pomádé. Hajnövesztő hatása bámulatos. Egy tégely ára K 1.20

Beraktározási előlegező- és butorvállalat.

HELLER TESTVÉREK, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rakóczi-(Keröposz)-ut sarok. Telefonszám 79-85.

Most jelent meg!

A Fidibusz 1907. évi egész évfolyama **díszkötésben.** Ára 5 korona.

A Fidibusz 1905/1906 és 1907. évi teljes évfolyama együtt **8 korona** mérsékelt árért kapható!

Tartalma: 2000 elbeszélés, 2000 adoma, 2000 művészies kivitelű karikatúra, elsőrangú íróktól és festőktől.

Megrendelhető a pénz előleges beklüldésével vagy utánvét mellett a FIDIBUSZ kiadóhivatalában, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

Gyűjtők figyelmébe! A FIDIBUSZ minden évfolyama az év végén díszkötésben meg fog jelenni. A Fidibusz előfizetési ára: Negyedévre . . . . . K. 1.50 Félévre . . . . . K. 3.— Egész évre . . . . . K. 6.— Egy szám ára 5 krajcár.

Aki a FIDIBUSZ-t egy fél-évre előfizet, díjtalanul kapha a FIDIBUSZ 1908. évre szóló díszes naptárát.

35 korona egy divatos fűrlőcsőny vagy fejöltő mérék után remek szabásban, finom gyapjúszövetből.

FRIED ARMIN szobamester! Budapest, Váci-körút 39 H. Vidékre minták bérmentve. Három éltőny rendelésével éves vasuti jeggyel ellátott szabáson költségmentesen odautazik.

„THE ROYAL” beszélőgépeket a legújabb modellokat szigorúan az eredeti gyári árakon **45% ár-leszállítással** szállítunk havi 8-10 kor. részlettelre is, vidékre is bérmentve.

Láng Jakab és Fia gramofon nagykereskedők Budapest, József-körút 41. Fióküzletük: VIII., Baross-tér (K. sz. és Budán, Zeigmond-u. 9. Árjegyzék ingyen és bérmentve. A címre ügyelni tessék.

Ösz haj hajszesz és szaktól megfestéséhez legalkalmasabb hajfestőszert a MAJTHÉNYI-féle **Dió kivonat** (barna és fekete színben) Nem olajos, nem piszkít! Egyszeri festés elegendő. Egy üveg ára 1 korona 20 fill. Nagy „ — 2 — 40 — Főraktár: **MAJTHÉNYI BÉLA** droguistánál Budapest, IX., Vámbház-körút 15.